

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 113

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Slovinci na Koroškem — Nemci v naši državi.

V Celju izhajajoči nemški list »Cillier Zeitung« je nekaj več kakor tri leta po koroškem plebiscitu objavil članek o šolah med koroškimi Slovenci, ki ga je posnel po novosadskem listu »Deutsches Volksblatt« in ki v njem o teh šolah med drugim sodi tako-le: »V dvojezičnem delu Koroške obstoja 85 dvojezičnih (nemško-slovenskih) šol, v katerih se vrši pretežni del pouka, predvsem v branju, izključno v slovenskem jeziku; še le v višjih razredih se poučuje tudi nemški.« Nemškim listom v naši državi očitno ugaja način, kako postopajo Nemci na Koroškem s Slovenci v uradih, osobito še v šolah, in oni ta način poveljujejo ter ga stavljajo naši državi za zgled. Nemški poslanec Maierhofer je lansko leto na zborovanju v Velikovcu na Koroškem naravnost izjavil: »Dajte nemškim manjšinam iste pravice, ki jih imajo Slovenci pri nas, pa je rešeno manjšinsko vprašanje.« Nemški poslanci v Avstriji in nemški listi v naši državi torej sami proglašajo načelo, da naj bo postopanje Nemcev s Slovenci na Koroškem merilo za rešitev manjšinskega vprašanja v obče ter za postopanje napram Nemcem v naši državi posebej.

Nemci na Koroškem in nemški listi pri nas se niti ne zavedajo, kako slabo uslugo delajo našim Nemcem, ako oznanjajo način postopanja s koroškimi Slovenci kot vzor za rešitev manjšinskega vprašanja. Poglejmo si nekoliko поблиžje, kako so Nemci rešili vprašanje slovenskih šol na Koroškem.

Slovinci na Koroškem nimajo niti ene slovenske šole.

Koroški Slovenci nimajo danes niti ene slovenske šole več. Narodni šoli v Št. Jakobu in Št. Rupertu pri Velikovcu sta zaprti. »Slovensko šolsko društvo v Celovcu« je na temelju čl. 67 senžermenske mirovne pogodbe, ki daje Slovincem pravico ustanavljati in vzdrževati zasebne šole, zahtevalo, da se ti dve šoli v Št. Jakobu in Št. Rupertu zopet otvorita. To zahtevo je šolsko društvo večkrat ponovilo, a še do danes leži nerešena v predalih deželnega šolskega sveta v Celovcu, omenjeni šoli pa sta ostali zaprti. Ali ni to vzgle-

den način reševanja manjšinskega vprašanja? Ali imajo spricho tega nemški poslanci pravico, da se pritožujejo o tem, da se v naši državi ovira ustanovitev in vzdrževanje zasebnih nemških šol?!

Otroci slovenskih staršev na Koroškem so prisiljeni, da hodijo ali v samonemške šole ali pa v takozvane dvojezične šole. O samonemških šolah in o samonemški, to je nemško-nacionalni vzgoji v njih ni treba izgubiti besede. Ako smatrajo naši Nemci, da je pravilno, ako slovenski otroci obiskujejo samonemške šole, se ne morejo pritoževati, ako bi se nemški otroci pri nas pošiljali v slovenske šole. Vendar se to ne dogaja, marveč je povsod, kjer je zadostno število šoloobveznih nemških otrok, poskrbljeno za nemško osnovno šolo ali vsaj za posebne nemške razrede na drž. ljudskih šolah.

Dvojezične šole so prave ponemčevalnice.

Izpregovoriti pa je treba podrobnejše o takozvanih dvojezičnih šolah na Koroškem, ki so našle odobravanje nemških listov in nemških manjšinskih politikov v naši državi. Te šole so bile na Koroškem osnovane z zakonom leta 1866. Bile so prave ponemčevalnice. Da je ponemčevanje na Koroškem v zadnjih 50 letih tako napredovalo, je uspeh teh šol. Da so Nemci dobili plebiscit 10. oktobra 1920, je sad ponemčevalnih šol. Bivši koroški šolski nadzornik Gobanc je izjavil svojim somišljenikom: »Nič ne skrbite za ponemčevanje Slovencev na Koroškem, vse to bo oskrbela utrakvistična (dvojezična) šola.«

Slovenščina v teh šolah.

Ustroj teh dvojezičnih šol je namreč popolnoma nemški! V teh šolah ni slovenskih knjig, kvečjemu stari abecednik, ki pa je tudi do dveh tretjin nemški, in slovenski katekizem, ako ni na šoli nemški duhovnik, kar se zadnji čas večkrat dogaja. O kakem slovenskem spisju ni niti govora. V teh šolah se podučuje slovensko in nemško samo 4—6 mesecev v prvem letu, dokler se otrok, ki prej niti besedice nemški ne zna, nauči nekaj nemških besed.

Ako je krajevni šolski svet v nemškutarskih rokah, mora se slovenščina popolnoma umakniti iz šole. Tako je n. pr. krajevni šolski svet v Bistrici v Rožu imel 14. novembra t. l. sejo, na kateri je nadučitelj Križman stavljal predlog, naj se slovenski jezik popolnoma izrine iz šole, in sicer že iz prvega razreda. Slovenski zastopnik je vprašal, kako mislijo potem male otroke učiti, ki nobene nemške besede ne razumejo. Gosp. nadučitelj je odgovoril, da bo vsak predmet otrokom pokazal z roko. Nadučiteljev predlog je bil sprejet, ker so za njega tudi glasovali socialni demokratje.

Učiteljstvo na Koroškem.

Slovenskih učiteljev sedaj na Koroškem ni, ker niso dobili službe, edina dva, ki so jih po večletnem obotavljanju sprejeli, Aichholzerja in Hercela, pa so poslali na Zgornje Koroško. Kar jih je rojenih Slovencev, so poturice, so nemškutarji, ki se svojega maternega jezika sramujejo ter smatrajo slovenski pismeni jezik za nekaj tujega, za »kranjskega«, govorijo pa s slovenskimi otroci v prvih mesecih koroški dialekt (koroški »vindiš«, kakor ga imenujejo). V drugem šolskem letu se z otroci govori skoro izključno nemško, samo kakšna beseda se jim raztolmači na slovensko. V 2. in 3. razredu so nastavljeni za učitelje sami trdi Nemci, ki ne umejo niti besedice slovenski, ali pa taki slovenski odpadniki, ki samo za silo razumejo kakšno slovensko narečje, o slovenskem pismenem jeziku pa nimajo nobenega pojma. Velja načelo, da učitelju 2. razreda na dvojezični šoli ni treba znati slovensko, še manj pa učitelju v 3. ali 4. razredu.

Petje, računanje, pisanje in čitanje.

Vse petje je na takih šolah od začetka do konca nemško. Koroški Nemci dobro vedo, da gre pesem do srca, da bi torej slovenska pesem imela preglobok vpliv na slovensko dečo ter bi tako mogla biti ovira pri delu za ponemčevanje slovenske mladine. Poleg tega je na dvojezičnih šolah računstvo od prvega početka nemško. Slovenski otroci se v teh šolah niti šteti ne naučijo slovenski, naštevanko se učijo samo po nemško. Te šole se torej po krivici imenujejo dvojezične, ker so v resnici nemške. Slovenščina se samo trdi tako dolgo, kakor dolgo je po-

trebno, da se otrok nemščino nauči. Ni namen teh šol, da bi se slovenski otroci naučili slovenščine, marveč da se naučijo nemško. Ni se čuditi, da otroci, ki pridejo iz takih šol, ne znajo slovenski ne brati ne pisati.

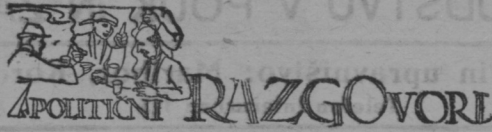
Vse slovenske zahteve beb v steno.

Po plebiscitu je več krajnih šolskih svetov napravilo vloge na koroški deželni šolski svet ter zahtevalo, da se mora pri pouku v šoli slovenščina bolj upoštevati. Tudi starši šoloobveznih otrok so napravili takšne vloge. Toda brez uspeha. Tako je n. pr. krajni šolski svet v Maločah (občina Bekštajn pri Beljaku) zahteval l. 1924, da se vpelje slovenščina kot učni predmet vsaj tri ure na teden kot obvezen predmet za vse slovenske otroke, in sicer pri dopolnilskem pouku. Šolska oblast pa je velikodušno dovolila, da se sme pouk slovenščine vršiti na teden 2 uri po popoldanskem pouku, ko so otroci že utrujeni in komaj čakajo, da bi šli domov. Toda tudi to ne obvezno za vse slovenske otroke, marveč samo za one, katerih starši za to posebej prosijo. Dejansko torej takšnih posebnih ur za pouk v slovenščini na celem Koroškem ni, ker so nemogoče. Namen šole je, da se otroci naučijo nemško: to mnenje vodi šolske oblasti in od njih nastavljeno učiteljstvo, ki je ali nemške narodnosti ali pa je nemškutarsko. Duh, ki prešinja vso vzgojo, je strogo nemškonacionalen. Ubijati v slovenski mladini narodno zavest, vcepiti ji sovraštvo proti lastnemu narodu: to je naloga teh takozvanih dvojezičnih šol na Koroškem.

Resen memento za Nemce v naši državi.

Ali so nemški manjšinski politiki in nemški poslanci v naši državi zadovoljni s tem, da bo šola za Nemce v naši državi ustrojena in urejena po vzoru takozvanih dvojezičnih šol na Koroškem? Hvalisanje teh šol po nemških časnikih v naši državi in izjave nemških poslancev v Avstriji — besede poslanca Maierhoferja smo zgoraj navedli — nam dajejo pravo, da smemo stanje slovenske manjšine na Koroškem smatrati za merilo, po kojem naj se merijo pravice, ki pripadejo Nemcem v naši državi. Ako pa bi se to merilo v resnici uprabilo ter bi se nemški otroci v osnovnih šolah v naši državi vzgojevali tako, kakor se vzgojujejo slovenski otroci v koroških šolah, bodisi samonemških bodisi takozvanih dvojezičnih, koliko vika in krika bi bilo v nemškem Izraelu! Že sedaj so nemški poslanci in nemški manjšinski politiki naše države po nemških listih v inozemstvu zagnali velik hrup o krivicah, ki se baje godijo pri nas Nemcem v šoli. V Nemčiji se je začela organizirana agitacija proti naši državi radi tega, ker se pravice nemške manjšine pri nas baje prezirajo ter se Nemcem baje ne dajo niti tiste pravice, ki jim gre-

do po mednarodnih pogodbah. Namen je agitacije je prozoren: na našo državo naj bi se izvršil pritisk od zunaj, da bi se Nemcem dovolile takšne pravice, ki se morajo z ozirom na stanje koroških Slovencev imenovati privilegiji (predpravice). —

»Radecki pa na konj sedi, pa sabljico v rokah drži«, tako je prišel naš šaljivec k razgovoru naših starih znancev.

»No, kaj pa je, da tako poješ«, ga je vprašal župan.

»Kaj? Ali ne veste, da je sedaj v Zagrebu — general za velikega župana?«

»Bom pa jaz povedal, zakaj se je to zgodilo«, je povzel besedo gospodar. »Še nismo pozabili, ko je Radič zahteval svoj čas, da naj bo celo ministrski predsednik — general. Ni še dolgo tega, komaj nekaj tednov, ko so to zahtevo v Zagrebu spet ponavljali, ker se hočejo na ta način iznebiti našega dr. Korošca. Seveda se jim to ne bo tako gladko posrečilo, ker ima sedaj dr. Korošec velik vpliv v Beogradu, pa če je v vladi ali ne. Da je torej do tega prišlo, ni kriv dr. Korošec, pa ne SLS, krivi so sami, ki so na dan 1. decembra celo vojsko začeli prav po pobalipsko zmerjati. Kakor se kdo obnaša, tako se pač z njim tudi ravna. To še naj izkušajo tudi Hrvati, boljše reče no le Zagrebčani, ker narod sam pri tem ni prizadet ne na krivdi in ne pri upravi. Mi smo bili in smo vedno zoper umešavanje vojske v politiko. Toda radičevski najeti kričači v Zagrebu, katerim pomagajo plačani komunisti, so potegnili vojsko v politiko, ker so jo začeli izzivati in napadati. To so hoteli, to so tudi dosegli, pa naj sedaj vpijejo kakor hočejo, sami naj jedo juho, pa tako toplo, kakor so si jo skuhal.«

»Ali je to za trajno?« je vprašal občinski tajnik in je že mislil, da bo

Nemški poslanci in nemški manjšinski politiki pa naj ne pozabijo, da so naše oči stalno obrnjene na koroške Slovence. Njihovo stanje v narodnem oziru je in ostane merilo za izpolnjenje zahtev Nemcev v naši državi.

za naprej moral vedno v pozoru stati, kadar bo na glavarstvu.

»Za trajno ni nobena stvar na svetu, najmanj pa seveda takle odlok, kakor je ta, da je namestnik velikega župana v Zagrebu — general. Gotovo je, da tebi ne bo treba stati v pozoru, prav pa je, da kričači v Zagrebu enkrat stopijo v pozor in da dobijo, kar jim gre! Kdo pa bo vedno poslušal njihovo otročje čvekanje, ki ni vredno resnega politika.«

»Pa sta Maček in Pribičević s temi čenčači v zvezi?«

»Seveda sta! Na videz se lepa delata, pa se bo že izkazalo, kdo jih je najel in plačal, ker naroda samega ni bilo pri tistih neumnostih, le neuka mladina, študenti in ženske.«

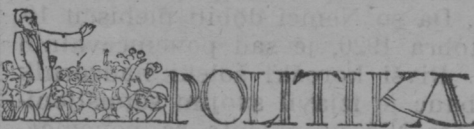
»Jaz bi pa Mačku dal vetra in Pribičeviću malo tiste ječe, v katero je on svojčas vtaknil Radiča«, tako je modroval šaljivec.

»Imaš prav«, je dejal gospodar, »to tudi res zaslužita. Takrat ni bilo nič hudega, ko ni bil kak general namestnik velikega župana v Zagrebu, ampak je tajnik Pribičevićeve stranke bil pravzaprav veliki župan. Če je tedaj bilo vse to v redu, mora danes biti to še bolj, ker je bolj potrebno kot tedaj.«

»Jaz se pa nič ne bojim teh Hrvatov«, je dejal šaljivec. »Oni vse hitro pozabijo, ko so pozabili, kako jih je Pribičević svoj čas batinal, danes je pa njihov največji prijatelj. Prijateljstvo Zagreba najbrže na ta način pridobiš, da nad njimi batino vrtiliš, kakor je to delal Pribičević, največji prijatelj Hrvatov.«

»Ti imaš pa zloben jezik«, ga je za vrnil župan.

»Naj bo, glavno je, da je res in to je«, je zaključil šaljivec tokratni razgovor.

V NAŠI DRŽAVI.

Posledice zagrebških demonstracij. Na narodni praznik dne 1. decembra so v Zagrebu prav lahkomišelnost demonstriali. Toda to pot ne več zoper vlado, ne zoper Beograd in Srbe, ampak zoper državo. Opazilo se je, da so sodelovali komunisti in Madžari, ki so namenoma povzročili nastop zoper armado. Dokler se ni vedelo, da voditelja opozicije Maček in Pribičević stojita za temi kričači, se na to na dosti dalo. Ko pa sta drugi dan objavila svoje izjave, je bilo treba računati s tem, da so voditelji hrvaškega naroda ravno tako lahko mišelnosti kot študenti ali pa hudobni kot komunisti ali Madžari. Vlada je

sedaj posebno še na zahtevo najvišjih krogov morala takej poseči vmes. Za velikega župana v Zagrebu je bil imenovan polkovnik Maksimovič, za poveljnika savske divizije pa Tomič. Seveda je ta odločen nastop vlade presenetil Zagreb. To, da sedaj razni hrvaški politiki izjavljajo, da tega ne priznajo, kaže še posebej njihovo neresnost.

Davidović v ognju. Ko je Davidović izvedel, da je njegov pristaš Zrelec, dosedanji zagrebški veliki župan vpokojen in je na njegovo mesto prišel polkovnik Maksimovič, je bil seveda slabe volje, kar je tudi pokazal. Opozicija pozna njegovo slabost in jo je hotela takoj izrabiti. Kakor vse, se je tudi to opoziciji ponesrečilo.

Šolski zakon se nadalje razpravlja. Kakšen zakonski osnutek so nam pripravile prejšnje vlade, se

šele zdaj najbolje vidi, ko se je ta osnutek potegnil iz zaprašenih omar. Ta stari predlog je med drugim nalagal šolskim občinam, da morajo oskrbeti učiteljstvu brezplačno stanovanje, kurjavo in razsvetljavo. Poleg tega velike parcele zemlje za šolske vrtove itd. To bi seveda silno obremenilo naše občine. Seveda so naši zastopniki odločno nastopili zoper to prikrito namero demokratičnih predlogov in so tudi uspeli. Res sreča, da se ta zakon izpreminja, predeluje in pripravlja za narodno skupščino, ko je SLS v vladil Celi srbski in hrvaški okraj, srbska pravoslavna in muslimanska Cerkev se obrača na naš Jugoslovanski klub, da vstraja na delu za pravičen in dober šolski zakon.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji so volili predsednika. Ker je Avstrija republika, imajo tam mesto kralja predsednika. In tega volijo za vsaka tri leta. Pretekli teden so bile volitve. Tam so do sedaj vse ostale stranke sodelovale zoper socialiste. Tik pred volitvijo novega predsednika pa so velenemci otvorili boj zoper krščansko ljudsko stranko v Avstriji. Kot vzrok so navajali to, da je Seipel govoril za katoliško vseučilišče, da sploh hoče ta stranka v Avstriji biti preveč katoliška itd. Nič ni bilo mogoče naprej reči, kdo bo izvoljen. Zmagal je Miklas, kandidat krščanske ljudske stranke.

Na Češkem hočejo novega moža za zunanjo politiko. Dosedanji minister za zunanje zadeve dr. Beneš jim več ne ugaja, dasi je žel razmeroma lepe uspehe za Češko-Slovaško. —

Pri volitvah v okrajne in pokrajinske zastope so na Češkem protivladine stranke dobile večino. Za takoj ne ali za pozneje bo to imelo še velike posledice.

Bomba — političen Miklavžev dar je v navadi na Poljskem, vsaj letos. Bombo sa namreč poslali iz organizacije Ukrajincev v neko uredništvo poljskega lista. So na Poljskem tudi zelo napete politične razmere.

Angleški kralj je nad teden dni bil v umirajočem stanju. Sedaj se mu je zboljšalo. Vendar so v kljub temu postavili sosvet, ki ga nadomestuje v kraljevskih poslih. Na Angleškem ima kralj sicer zelo vidno predstaviteljsko čast, pa zelo omejeno državniško oblast.

Rumunija ima denar, dobila ga je od Nemčije pod razmeroma trdimi pogoji. Za vladino stranko je to zelo ugodno, ker je mogla zadovoljiti mnoge, ki so bili nevoljni nad državo zaradi zaostalnih dolgov. To se bo poznalo tudi pri volitvah, ki se te dni vršijo.

Tiranska Italija! Z vsako številko številko »Slovenskega Gospodarja« moramo skoraj poročati o novem nasilju Italije proti Slovincem. Fašizem se je sedaj zagnal v posamezne voditelje in jih začel odvajati v

suženjstvo. Pretekli teden je prišel na vrsto dr. Kralj, ravnatelj katoliške tiskarne. Kaj je zakrivil? Na grobu nekega župnika je govoril, da je bil dober in blag mož. Pa po tri-

kratni preiskavi se ni mogla dokazati kaka krivda. In sedaj so ga vendar odgnali. Hoče se jim katoliške tiskarne, da niti molitvenika ne b več v slovenskem jeziku!

ZA NEDELJO Gospod je blizu.

Druga adventna nedelja nam je pokazala, kje je pomoč za našo slabost, da je to — Kristus. Tretja adventna nedelja nam oznanja še večje veselje. Pravi: »Veselite se, Gospod je blizu.« Da, tako blizu nam je Kristusov nauk, vsako nedeljo ga lahko slišimo, toliko imamo prilik, da ga lahko čitamo, tako blizu nam je Kristusova milost, z vsako resno molitvijo n. pr. jo lahko dobimo, tako blizu nam je on sam v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, da pomaga naši revščini.

Kako po pravici lahko govori zato Cerkev: »Veselite se, Gospod je blizu.« Pa, ali čutiš ti kaj veselja nad to Kristusovo bližino? Morda ostaneš pri vseh teh besedah čisto mrzel in neobčutljiv. Ali veš zakaj?

Velikokrat radi tega, ker ti manjka one ponižne odkritosrčnosti, ki jo pospešuje evangelij tretje adventne nedelje pri sv. Janezu Krstniku. Kako odkritosrčno on pove, da ni Elija, da ni prerok, kako odkrito on pove, za koga smatra sebe. Kako natančen račun je pač moral imeti ta mož o samem sebi! A mi! Kako redko in kako težko si priznamo resnico o samem sebi! Kako sami sebi slepi smo z raznimi namišljenimi dobinami, o katerih mislimo, da jih imamo. Kako smo podobni onim poslušalcem sv. Janeza Krstnika, ki so ga sicer šli poslušati, pa le iz radovednosti in da bi ga presojali, a so si zraven mislili: »Nas njegova beseda ne zadeva, nam ni treba pokore, saj smo otroci Abrahamovi.« Da, da, kolikokrat se tudi mi zadovoljimo z dobrim imenom, ki ga imamo pri ljudeh, z ugledom, ki ga kdo ima v občini, v društvih. Imamo se radi tega za ljudi, ki jim ni treba čisto nič, imamo se celo za vodilne kristjane in se tako velikokrat zgodí, da oni, ki se imajo za najboljše kristjane, mislijo, da oni Kristusa nič ne potrebujejo. A če bi mi enkrat z možko odkritosrčnostjo in ponižnostjo pogledali v svoje duše, če bi pogledali vse misli, ki živijo v njej in nas napolnujejo in ki so večkrat tako sebične, sovražne, ošabne, nečimerne, nespametne, če bi pregledali name, ki jih imamo vsaj pri onih svojih delih, ki jih imenujemo dobra, če bi pregledali duha, s katerim opravljamo svoje molitve, obiskujemo službo božjo, če bi pregledali, kako je v nas z raznimi čednostmi, z zmernostjo, s ponižnostjo, s krotkostjo, s potrpežljivostjo, če bi se vprašali, kako izpolnujemo svoje velike stanovske dolžnosti, če se vprašate, kako je življenje v zakonu, kako vzgajate svoje otroke, ah, kaj vse

bi opazili, kako bi videli, kako še tudi mi, vsak zase, potrebujemo Odršenika, kako bi se morali veseliti, ko nam advent oznanjuje: »Gospod je blizu.«

»Veselite se, Gospod je blizu«, tako kliče Cerkev, a ti se morebiti celo bojiš in izogiblješ bližine Kristusove, ki hoče biti tvoj pomočnik. Zakaj?

Veš dobro: če hočeš začeti pravo življenje s Kristusom, bi moral storiti velik, odločen korak v svojem življenju. A tega koraka nočeš storiti, nočeš vstati z vso resnostjo, si kakor človek, ki ga zjutraj kličejo, a se zvaŕ na drugo stran in spi dalje. Zato ti je seveda neumljivo, kako da bi ti bilo v veselje, če je Gospod blizu. Če hočeš doživeti in občutiti srečo Kristusove bližine, stori, kar je storil sv. Frančišek Ališkil. Imel je grozen stud in strah pred gobavci, ki jih je bilo v njegovem času in v njegovem kraju zelo veliko. Če je le od daleč opazil kakega takega bolnika, se mu je ognil, kolikor se mu je le mogel. Tudi v času, v katerem se je Frančišek že spreminjal iz lahkomišljenega, veseljaškega fanta v človeka, ki hoče živeti čisto po Kristusu, je še čutil ta strah in grozo. Čutil pa je v sebi tudi glas, ki mu je govoril, da naj bo usmiljen s temi reveži, naj bo z njimi dober in prijazen. Nekega dne zopet sreča na česti gobavca. Zopet ga popade nepopisen strah, že misli s konjem, na katerem je jezdil, zdirjati mimo njega, a nenkrat se je opogumil, zadržal je konja, stopil je raz njega, dal je gobavcu bogato miloščino in je prijazno govoril z njim. In začutil je v svojem srcu neizmerno srečo in od tega trenutka je šlo njegovo življenje kvišku, kvišku do svetnika. Ko bi si upal napraviti tak odločen korak v življenju tudi ti, bi gotovo tudi čutil, kako sreča je, biti Gospodu tako blizu po svojem življenju!

*

Katoliška mladina. Za nami je prelepi praznik Brezmadežne, ob katerem se je na tisoče naše slovenske mladine navduševalo za lepo, pošteno, svetlo življenje. Da niste v tem svojem stremljenju osamljeni, temveč da imate po vsem svetu veliko somišljenikov, naj vam dokažejo sledeči podatki: V Braziliji, v južni Ameriki, so pred kratkim priredili kongres katoliške mladine. Kako velika je bila udeležba, kaže posebno to, da je v slovesnem sprevodu, ki je zaključil ta kongres, korakalo 20 tisoč mladih ljudi. Posebno so se opazili mladi gojenci raznih vojaških zavodov in pa dijaki pravniške visoke šole v Rio de Janeiro, ki so si izvolili za geslo svojega življenja in delovanja besede velikega Pija X.: Vse obnoviti v Kristusu! V deklislihi

odsekih se je posebno priporočal boj zoper nespametno in nespodobno modo, zoper slabo berilo in se je priporočalo društvo krščanskih učiteljc. — Na Poljskem je slavila mladina dne 18. novembra praznik svojega velikega rojaka sv. Stanislava Kostka. Obhajalo je ta dan 1997 katoliških mladinskih društev, ki štejejo 68.000 članov v starosti od 14 do 25 let. Vseh skupaj je na Poljskem 3609 katoliških mladinskih društev s 130.444 člani. — Na Grškem je od 6 milijonov prebivalcev približno 10 tisoč katoličanov. Od leta 1927 obstoja tudi tukaj »Zveza katoliške mladine«, ki ima 15 odsekov in približno 1000 članov. Njihovo geslo je:

Poročila SLS.

Vsem krajevnim organizacijam SLS! Občni zbori krajevnih organizacij SLS za leto 1929 so določeni in naj se vršijo v nedeljo, dne 16. dec. 1928, oziroma, če ta dan nikakor ni mogoče, vsaj v nedeljo, dne 23. dec. 1928. Natančnejša navodila so v okrožnicah, poslanih vsem krajevnim organizacijam SLS. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Občni zbor krajevnice organizacije SLS v Ormožu se vrši v nedeljo, dne 23. decembra 1928, po rani sv. maši (okrog pol devetih) v mali dvorani Društvenega doma.

Shod SLS pri Sv. Tomažu pri Ormožu. V nedeljo, 16. decembra, po rani sv. maši bo pri nas shod SLS. Govori narodni poslanec g. Bedjanič in oblastni poslanci okraja.

Shodi SLS za Maribor desni breg. V Sv. Lovrencu na Pohorju se je vršil dne 9. t. m. dobro obiskan shod. Poročali so: gospod narodni poslanec F a l e ž, gospod oblastni poslanec Kores in okrajni tajnik. Na koncu sestanka je bila sprejeta soglasno resolucija: »Voditelju g. dr. Korošču in Jugoslov. klubu se izreče neomajano zaupanje in zahvala.« — V nedeljo, dne 16. t. m., po rani sv. maši, se vrši shod SLS v Framu v gostilni Pečovnik in na nedeljo, dne 23. dec., po rani sv. maši shod SLS v Spodnji Poljskavi v posojilnici. Na obeh shodih govorijo gospod narodni poslanec F a l e ž in drugi. Krajevne organizacije naj vabijo pristaše na polno številno udeležbo!

Shod SLS pri Sv. Jederti nad Laškim. Dne 2. dec. je bil tu političen shod. Udeležili so se ga zaupniki in drugi. Oblastni poslanec g. Deželak je razložil proračun ljubljanske oblasti za prihodnje leto in navedel še zlasti postavke, ki bodo v prid kmetu in delavcu v laškem okraju. Za njim je govoril g. dr. Godnič »kot prvi gerent laškega okrajnega zaopaa«. Z novim letom bo namreč ovajni zastop preustrojen v tri odlike. Navedel je številke iz proračuna okrajnega zastopa za prosopek metijstva zlasti za napravo gnojnic in jam in vodovodov ter z dvigom živinoreje, a skrb tudi za brezposelne, za zdravstveno izboljšanje v celnem okraju. Navzoči so soglasno o-

Za Kristusa Kralja! — Kaj ko bi vam še pokazal vaše somišljenike na Francoskem, v Severni Ameriki, v Nemčiji! Kako mora napolniti srce vsakega fanta in dekleta veseli ponos ob misli, da spada k tej veliki družini poštene, čiste mladine!

Nagrobni spomenik za papeža Benedikt XV. Pretekle dni so odkrili ob navzočnosti papeža Pija XI. nagrobni spomenik njegovega prednika Benedikta XV. Spomenik ne kaže Benedikta XV. v njegovih slovesnih višjeduhovniških oblačilih, kakor se to vidi na spomenikih dosedanjih papežev, temveč v njegovi navadni papeški obleki, zatopljenega v molitev za mir razburkanemu svetu.

dobrili ter pohvalili delo oblastnega poslanca in okrajnega gerenta. Izrekli so tudi zaupnico voditelju slovenskega ljudstva in naše države v težkih časih, dr. Korošču.

Krajevna organizacija SLS v Negovi ima v nedeljo, dne 23. decembra po rani sv. maši v Vitmajerjevi hiši svoj občni zbor. Somišljeniki po vabljeni!

Viničarski vestnik.

Strokovni sestanek viničarjev pri Sv. Bolfenku pri Središču. Dne 8. t. m. po rani sv. maši se je vršil strokovni sestanek viničarjev v prostorih kmetske posojilnice. Udeležba je bila za tukajšnje razmere nad pričakovanje velika. Strokovni tajnik tov. Peter Rozman je v stvarnem poročilu pojasnil, kako se pravilno tolmačijo določila viničarskega reda, koliko dobrin sploh isti viničarjem nudi in koliko vztrajnosti, pred vsem pa še stanovske zavednosti bo- de še nam treba, če hočemo uveljaviti viničarski red v praktičnost in v upoštevanje tam, kjer se pojavlja neumestni odpor še danes. Poročal je o velikem pomenu samopomoči, katera je zopet ravno za viničarje edina odrešilna vejica, pred vsem zato, ker še viničarji niso zavarovani v nobenem oziru. Navzoči so vzeli poročilo s polnim razumevanjem na znanje in so se po skoraj dveurnem vsestranskem razgovoru razšli na svoje domove.

Sestanek viničarjev pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Po rani sv. maši se je dne 9. t. m. v polni društveni dvorani naših viničarjev vršil redni sestanek tukajšnje viničarske organizacije. Predsednik tov. Peter Rozman je poročal o vsestranskem pomenu naše strokovne organizacije. Velika udeležba, prepričevalno navdušenje in zadovoljstvo vseh navzočih jamči, da še nas ne bo tako kmalu konec, kakor si to srčno žele nekateri, ki njim je beganje viničarjev, klevetanje naše organizacije, viničarskega reda in sploh vsega, kar je količkaj v zvezi z samim viničarskim imenom, njih glavno in vsakdanje opravilo. Živeli vsi zavedni in organizirani viničarji!

Zborovanje viničarjev v Slamnjacku pri Ljutomeru. Za našo skupino

tukaj se je dne 9. t. m. vršil sestanek v Slamnjacku. Na dnevnem redu je bila razprava, viničarski red in pravniki podpornega sklada. Poročal je strokovni tajnik tov. Rozman. V velikem številu zbranim viničarjem je pojasnil, kako se pravilno pojmujejo določbe viničarskega reda - pred vsem one, o katerih gotovi nepoklicani in hujskaški elementi tolmačijo svojim in drugim viničarjem ravno nasprotno, kakor določa viničarski red. S posebnim zadovoljstvom so člani vzeli na znanje načrt preureditve podpornega sklada tako, da bodo v prihodnje vsi družinski udje, tudi najmanjši otrok, deležni podpor onih družin, ki so pri nas včlanjene.

NOVICE

ZAHVALA.

Vsem udeležencem proslave desetletnice dne 1. decembra 1928 v Mariboru, vsem društvom in posameznikom, ki so kakorkoli pripomogli, da se je desetletnica narodnega osvobodjenja obhajala tako svečano in mogočno, izreka iskreno zahvalo z najpristranejšim pozdravom:

Pripravljeni odbor.

Smrt našega moža. V Noršincih pri Ljutomeru je preminul dne 10. t. m. obče spoštovani posestnik Pet. Brunčič, star 80 let. Ko je šel v pondeljek kakor že navadno k maši, se je spoteknil na nekem kupu pri kolodvoru. Najbrže se je pri tem tako močno pobil, da mu je to povzročilo smrt. Svojemu zvestemu prijatelju in pevskemu tovarišu Jelenu je hitro sledil. Kakor Jelen, tako je bil tudi rajni Peter zanesljiv čitalniški pevec. Bil je tudi zanesljiv naš pristaš in zvesti naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Naj mu bo zemljica lahka!

Samomor upokojenega železničarja. Iz neznanega vzroka se je obesil v svojem stanovanju v Smetanovi ulici v Mariboru upokojeni železničar I. Salaba. Pogreb se je vršil v nedeljo popoldne na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Dva opasna tička v rokah pravice. Mariborski policiji se je posrečilo aretirati bivšega finančnega stražnika v Veliki Kikindi Savo Todoroviča, katerega zasleduje okrožno sodišče v Veliki Kikindi radi poneverbe. Isti dan je prišla mariborska policija nekega Izidorja Levi iz Zagreba. Levi je ogoljufal par mariborskih trgovcev za 10.000 Din in v Ljubljani si je privoščil goljufijo za 250 tisoč Din.

Zadnje vijolice. Višji živinozdravnik in obl. poslanec g. Pirnat nam je podaril dne 11. decembra šopek cvečičih vijolic. Vijolice je natrgal dne 9. decembra na grobu svoje svakinje, ki je umrla leta 1896 in počiva na starem mariborskem pokopališču.

»SLOVENEK« POVSOD

V vse kraje v naši državi in širom sveta razpeljejo vsako jutro vlaki in avtomobili v dvajset tisoč izvodih naš dnevnik. Ali si tudi ti med tistimi, ki ga dobe? Če še nisi, sporoči nam takoj po dopisnici svoje ime in točen naslov.

»SLOVENEK« LJUBLJANA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

Požigalec po Prlekiji na delu. Dne 2. decembra je izbruhnil požar v Vidmu pri Ahečovih v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici. S slamo krito gospodarsko poslopje je bilo takoj v objemu plamenov. Vročina od močno gorečega poslopja je popalila tudi hišno streho, katero je branilo šest gasilnih društev. Dne 6. decembra je začelo goreti pri Vogrinču. Ogenj se je pojavil ob 6. uri zjutraj, ko so bili ljudje pri zornicah v cerkvi. Zgorel je listnjak in streha na gospodarskem poslopju. Živino so rešili še pravočasno. Čisto očitno je, da gre pri požarih v Vidmu za peklenško hudobno požigalčevo roko. Treba se samo spomniti za eden mesec nazaj, ko je nastal med gostijo pri Kapunovih ogenj, ki je popolnoma upepelil vsa gospodarska poslopja. Šlo je že tedaj od ust do ust, da se hoče maščevati nad Videmčani hudobna roka. Po požaru pri Ahečovih so našli listek, katerega imajo v rokah orožniki in na kojem je bilo prerokovano, da bo gorelo še pri eni hiši. Že 6. decembra se je uresničila napoved pri Vogrinčevih. Orožništvo je pridno na delu, da bi izsledilo hudobo v človeški podobi in jo izročilo na obračun roki pravice.

Požari pri Veliki Nedelji. Tekom treh tednov je tukaj pogorelo kar trem posestnikom: Magdaleni Trop, posestnici na Lešnici, Krabonji Trezi, posestnici istotam in Mihi Ritonju pri Veliki Nedelji. Posebno je pri zadeta posestnica Krabonja, ki ji je zgorelo vse in si je rešila le golo življenje. Sumi se, da zažiga zlobna roka. Ni skoraj večera, da ne bi žarelo nebo od ognja. Morale bi se napraviti patrolje po vaseh. Tisti fantje, ki radi ponočujejo, naj bi, namesto da bi hodili ponoči dekleta dražiti, rajši pogledali, kaki ljudje hodijo ponoči okoli in da če pride kaka nesreča, da hitro ljudi zbudijo.

Tatvina kolesa. Od Sv. Miklavža pri Ormožu poročajo: V noči od nedelje na ponedeljek je neznanec udril v klet kovača Zadravca in mu je odpeljal kolo znamke »Styria«. O tatvini je bilo takoj zjutraj obveščeno orožništvo v Ormožu, ki je začelo s preiskavo.

Otvoritev drž. pletarske šole v Ptujju in vpisovanje v I. letnik. Vpisovanje se bode vršilo do 15. t. m. v pisarni upravitelja v Ptujju, Na skritem št. 1. Sprejemajo se redni in izredni učenci. a) Redni učenci bodo morali stalno obiskovati drž. pletarsko šolo. Pouk je praktičen in teoretičen ter traja tri leta. Šolske potrebščine za pouk bodo dobivali učenci brezplačno na zavodu. Po dovršeni triletni učni dobi sprejmejo učenci odpustnico, ki velja v smislu zakonitih določb kot pomočniško spričevalo. b) Kot izredni učenci pa se sprejmejo tudi odrasle osebe, ki že izvršujejo pletarstvo in žele v zavodu izpopolniti svojo naobrazbo v tej stroki in oni, ki se žele izučiti v pletenju raznih pletarskih izdelkov, ki pridejo v kmetijstvu v poštev. Za te učence je teoretičen pouk neobvezen. Redni učenci naj pridejo k vpisovanju v spremstvu staršev, oziroma njih namestnikov in naj prinesejo s seboj: rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo in npravstveno spričevalo. Redni in izredni učenci se bodo morali sami vzdrževati. Učence, ki bodo sprejeti, bode obvestilo upraviteljstvo o pričetku pouka.

Smrtna nesreča. V gozdu pri Boštajnu se je pripetila 1. decembra ta-le nesreča: V strmem gozdu so pripravljali delavci drva in hlode. V soboto popoldne je vrgla napeta bukova veja sekuro na levo stran senca in smrtno poškodovala 23letnega M. Cesar iz Zabukovja. Zdravnik je smrtno rano zasilno obvezal in naročil prevoz v bolnico. Težko ranjeni je umrl med prevozom, zapeljali so ga v boštajnsko mrtvašnico in pokopali dne 4. t. m. Rajni je bil doma iz Zabukovja pri Sevnici in žalujejo za njim: starši, sorodniki in znanci

Ne puščajte otrok samih! V župniji Bizeljsko se je zgodil radi brezbriznosti ta-le slučaj: Zakonska Veršič iz Spodnje Sušice sta šla na sejem, otroke pa pustila doma. Popoldne je 13letni Anton Veršič blizu hiše na njivi zakuril ogenj. 10letni Miha Veršič je nesel vžigalice v hišo, brat Anton pa je šel po dračje. Pri ognju je ostala 4letna Mimika Veršič sama. Stopila je preblizu ognja, goreti je začela obleka in takoj je bila vsa v plamenu. Neka soseda je sicer z vodo pogasila obleko, vendar je deklica v groznih bolečinah radi opeklin umrla.

Težka nesreča. Posestnik iz Harij v občini Marija Gradec pri Laškem Anton Oblak je dne 5. decembra težko ponesrečil. Bil je zaposlen pri podiranju bukvoja v gozdu. Izpodsekano drevo je nenadoma padlo, se zvalilo preko nog zgoraj imenovane in mu popolnoma zmečkalo levo nogo. Težko poškodovanega posestnika so prepeljali v celjsko bolnico.

Škoda zadnje potresne nesreče v Južni Ameriki. Zadnjič smo poročali o grozni potresni nesreči, ki je zadela južnoameriško državo Čile. Po uradnih izjavah čilske vlade je zahteval potres 250 mrtvih in 600 ranjenih. Mesti Talca in Constitucion sta popolnoma razdejani, močno pa so trpela mesta Chillan, San Fernando in Curoco. Vlada je takoj, ko je doznala za obseg nesreče, poslala v prizadete kraje bolniško osobe in vojaštvo. Pri tem so poleg železnice pomagale zlasti ladje. Materijalna škoda je po dosedanjih ugotovitvah cenjena na 150 milijonov pezov. Od te svote odpade 50 milijonov samo na mesto Constitucion.

Zopet enega rablja zadela kap. — Madžarskega rablja Karola Golda je zadela v 69. letu svoje starosti kap. V službi rablja je bil od leta 1888 na-

prej. Obesil je 130 ljudi in od teh 32 na leto in tri osebe približno na 1 mesec.

Divjega prašiča, težkega 90 kg, sta ubila dne 25. m. m. popoldne Frane in Anton Šeško na posestvu Alojza Vrečko v Žegarju pri Prevorju. Res izvanredno redki lovski plen za ta kraj!

POTRDILO.

Podpisana Anastazija Blatnik potrjujem, da mi je gospod Poljšak roko popolnoma ozdravil, na kateri sem bolehal 8 let. Iskala sem pomoči pri raznih zdravnikih in tudi v celjski bolnici pri gospodu primariju dr. Šteinfelzaru, ali bilo je vse zaman, bolezen se je širila in roka je bila vedno slabša in bolečine vedno hujše. Gospod Poljšak me je v teku osmih tednov popolnoma ozdravil, brez vsakih posledic, in je roka za vsako delo popolnoma sposobna. Tudi vsa okolica, ki me je poznala kot bolnico, se čudi mojemu ozdravljenju. Pri meni je zdravilo čudežno učinkovalo, katerega sem sprejela od gospoda Poljšaka, tako da se počutim telesno dosti krepkejšo, kakom zastrupljenju ni niti govora, kar trdijo zdravniki. O resničnosti mojega potrdila sem pripravljena pokazati se vsakemu zdravniku, kateri ne bi verjel moje ozdravljenju.

Sv. Jurij ob Taboru, 14. 9. 1928.

Anastazija Blatnik.

Podpisano županstvo potrjuje, da je spisala in podpisala Anastazija Blatnik »Potrdilo« na drugi strani lastnoročno pred podpisanimi:

Županstvo Sv. Jurij ob Taboru,
22. 10. 1928.

Rokovnjači izpod Tatre so še v Mariboru. Lahko pridejo tudi k vam, da vam skrajšajo dolge zimске večere. Pišite po njel »Rokovnjači in druge povesti« stanejo broš. Din 16.—, vez. Din 18.— 28 in se naročajo v Tiskarni sv. Cirila.

Za rože papir najbolje kupite v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Razglednice za Božič in Novo leto kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Preč.župnim uradom!

Spovedni listki.

Ker je letos Velika noč prav zgodaj, zato uljudno prosimo preč. župne urade, da pravočasno naroče listke za velikonočno spoved. Ako namreč iste skupaj tiskamo, se tisk znatno poceni. Poleg tega pa zamudniki sebi in nam napravijo neprilike. Zato uljudno prosimo skorajšnjega naročila!

Cerkvene sveče.

Kakor je Tiskarna sv. Cirila že obvestila preč. župne urade, bo imela od novega leta dalje na zalogi prvovrstne voščene sveče. Nekateri župni uradi so že definitivno naročili sveče, drugi le naznanili naročilo. Ker je sedaj čas, da sveče definitivno naročimo v tovarni, zato uljudno prosimo, da se nam po naročilnici sporoči, koliko, kako velikih in katere vrste sveč naj se določijo.

Pri tej priliki si dovolimo opozoriti na sledeče: Sveče, ki jih bo imela na zalogi Tiskarna sv. Cirila, so po borzi puncirane, torej pod kontrolo, dočim ponujajo nekateri kot prvovrstne sveče take, ki ne dosegajo naših IIIa. Ako katera cerkev ne more naročiti Ia, naj si naroči IIa ali IIIa. Cene svečam so ostale neizpremenjene in to po posebnem prizadevanju Tiskarne sv. Cirila, če tudi so se surovine podražile za 10 do 20%.

Prosimo torej ponovno za obvezna naročila! Kar zadeva prispevka za novo bogoslovje, ostanemo v svoji besedi, kar naj preč. župni uradi tudi blagovolijo upoštevati!

Tiskarna sv. Cirila.

NAŠA DRUŠTVA

Remšnik. Bralno društvo je v jesenski sezoni dobro delovalo. Začetkom oktobra je imelo občni zbor. Govoril je g. Ovčar, nato je bila igra, ki je izpadla v čast našim dekletom. Ko smo se notranje prenovili v misijonu, smo si zahoteli zunanjšega in notranjšega razvedrila. Gospod dr. Jehart je imel dvakrat skioptična predavanja, zadnje nedeljo novembra dopoldne, popoldne pa o radiju. Nato je sledila slovesna otvoritev radija, ki prav imenitno deluje. Društvo si je nabavilo radio, katerega plačujejo člani krožka. Tako bo združeno prijetno s koristnim. Ljubljanska oddajna postaja se dobro čuje, le zvečer med 6. in 7. uro največ moti neko brzojavljenje.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V teku letošnjega poslovnega leta je imel Orel 13 poučnih sstankov s 13 predavanji o socialni ekonomiji. Priredili smo 5 predstav in 1 akademijo. Na prav lep način pa se je proslavila desetletnica ujedinjenja v nedeljo, dne 2. decembra, z lepo uspešno prireditvijo v Društvenem domu. — V četrtek, dne 20. decembra, pa se bo otvoril III. rekrutni tečaj. Upamo, da se bo odzvalo zopet lepo število vojaških novincev, da se pripravijo

na vojaško službo. Prihodnje leto pa bomo obhajali desetletnico odseka.

Velika Nedelja. Da našo novo društveno dvorano in novi oder prav pridno uporabljamo, je dokaz, da smo do sedaj v zelo neposredno kratkem času priredili kar dve prireditvi. Prva, kakor smo že poročali je bila igra »Reveček Andrejček«. Sedaj pa priredili Miklavžev večer in igro »Ljubzen Marijinega otroka«. Sv. Miklavž pa ni obdaroval samo naših nedolžnih otročičev, temveč tudi odrastle. Nekateri so dobili res prav lepe darove, drugi pa šibo, kakor si je pač kdo zaslužil po sodbi svetega Miklavža.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Praznik Brezmadežne so vse naše katoliške organizacije slovsno praznovali. Zopet smo jasno videli ogromen razloček med našimi in nasprotnimi društvi, ki vodijo mladino rajši v gostilno itd., kakor v cerkev. In vendar se še najdejo starši, ki naravnost branijo svojih mladini v naša krščanska društva!

Središče. Ljudski oder v Središču v priporu dne 26. decembra, to je na Štefanovo, ob 7. uri zvečer, krasno zgodovinsko igro »Dekle z biseri« v šestih dejanjih. Nastopa 26 oseb. Vstopnina: sedeži 1. vrste 8 Din, 2. vrste 6 Din, stojišča 4 Din. Predprodaja vstopnic pri g. Rudolfu Lukačiču v Središču. Kdor si želi lep in prijeten užitek ta večer, ta naj poseti to predstavo.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Lepo svoto so nam naklonili za novi Društveni dom že razni blagi dobrotniki, kojih imena bomo o svojem času objavili. Naša želja je pa, da bi našli ti še mnogo posnemovalcev! Tudi mnogi posestniki so pokazali pri graditvi veliko požrtvovalnost, posebno z brezplačnimi vožnjami. Žal, da tega ne moremo reči o vseh. Naj bi se zganili še tudi vsi tisti, ki dosedaj niso še skoro nič prispevali. Naj ne bo nobenega res zavednega Ksaverjanca, ki bi si pri pogledu na obširno stavbo Društvenega doma mogel reči: Jaz pa nisem nič prispeval zraven. Zato naj vsakdo po svojih močeh pomaga, zavedajoč se, da brez žrtve ni uspeha. V slogi in skupnosti je moč!

Sv. Križ na Slatini. Ne vem, če je bilo že na kateri prireditvi toliko žalosti in veselja kot pri proslavi Brezmadežne. Igralke »Spokornice« so se tako uživale v svoje vloge, da so se v resnici solzile pri preseljenih ločitvah. Kar zaiskrile so se oči naši mladini, ko je zvedela med prireditvijo od društvenega odbornika, da se kmalu uresničitijo želje vseh društvenih delavcev po razširitvi doma. Posojilnica prispeva 10.000 Din, gospod nadžupnik 2000 Din, enako svoto darujeta domača gospoda kaplana. Morda se najde še kakšen blagi prijatelj križevske mladine, ki ji pokloni primeren novoletni dar v ta namen. Take razveseljive novice kar elektrizirajo stare, in kaj šele mlado kri. Zato se ni čuditi, da se galerija ni mogla pomiriti in je dajala duška svojemu veselju celo pri najganljivejših prizorih igre.

Kostrivnica. Tukajšnje Prosvetno društvo in Orel priridita dne 1. prosinca, to je na novega leta dan ob treh popoldne pri gosp. Ogrizeku velik srečolov. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo Društvenega doma, vabimo vse prijatelje od blizu in daleč na to prireditve!

»Črni križ pri Hrastovcu« v posebni knjigi! Nad vse zanimiva povest, ki je izhajala v »Slov. Gospodarju«, je sedaj izšla v posebni knjigi. Naročite si jo za razvedrilo ob dolgih zimskih večerih. Knjiga stane broš. Din 18.—, s poštnino Din 20.—, vez. Din 28.—, s poštnino Din 30.—, in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Družinska pratika

za leto 1929

je izšla in se dobiva po vseh knjigar-
nah in trgovinah po celi Sloveniji v
izredno lepi opremi in z zelo bogato
vsebino. Cena komadu Din 5.— brez
poštne.

Zahtevajte povsod le to edino našo »Družinsko pratiko«.

Libeliče. Kakor smo že objavili, se je moralo žrebanje na dobitke efektne loterije prostovoljnega gasilnega društva v Libeličah radi tehničnih ovir in drugih zaprek preložiti na dan 7. aprila 1929, ko se bodo končoveljavno vršilo. Tozadevna objava je dospela v časopise nekoliko zakasnelo, vsled česar so imeli imejtelji srečk za urgency nepotrebnih stroškov. Prosimo, naj nam zakasnelosti ne zamerijo ter pogreško oprostijo. Opažati je, da so nekateri prejemniki prav pridno in vestno zadostili našim svoječasnim pozivom. Ostalo pa je tudi razposlano precejšnje število srečk, kojih prejemniki niso srečk niti vrnili niti sedaj nakazali zanje odpadajočih zneskov. V skladu z zadnjič izdanim pozivom moramo smatrati dotične srečke, ker niso bile vrnjene, za razprodane ter prosimo najnujnejše, da se nam čimpreje nakaže zanje odgovarjajoči denar. Le v neoviranem poslovanju in zlasti pa le ob pritoku potrebnih sredstev bode odbor mogoče izvršiti potrebne predpriprave za brezhibno izpeljavo žrebanja. Ob tej priliki se nam zdi umestno, ponovno apelirati na vso slovensko javnost, da pripomore z nakupom zelo cenih srečk (po 10 Din) tukajšnjemu gasilnemu društvu k položaju, v katerem bode moglo vršiti stavljeno si nalogo ob skrajni severni meji. Dobitki so lepi in v razmerju s številom srečk mnogoštevilni. V pomoči do bližnjega na meji najdete lahko lastno srečo in korist! — Odbor efektne loterije prostovoljnega gasilnega društva v Libeličah.

Sv. Križ nad Mariborem. Desetletnico ujedinenja je tudi naš obmejni Sv. Križ posebno slovesno proslavil. Na predvečer so zažareli po naših lepih gričkih in hribih številni kresovi in se oglašali številni strelci možnarjev. Posebno lepo in veselo je bilo pa pri kresu na prijaznem Tojzlnovem hribu, kjer je dala mnogobrojna množica faranov duška celi proslavi s prepevanjem narodnih pesmi in rajanjem okoli kresa. Ob tej priliki bodi izrečena prisrčna zahvala gostoljubni Tojzlnovi hiši. V nedeljo, 2. decembra, pa se je vršila slavnostna akademija na društvenem odru s sodelovanjem šolske mladine in članov bralnega društva. Vršile so se razne deklamacije, petje in prelepa domovinska igra »Ave Patria« s pestro živo sliko. Pobirali so se prostovoljni prispevki za Slovensko Stražo. Vsem tukajšnjim kulturnim delavcem najlepša zahvala za vneto sodelovanje pri proslavi!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Pokopali smo pretekli pondeljek, dne 3. t. m., moža v 70. letu svoje starosti. Bil je blag mož, katerega homo težko pogrešali, ki je vsakemu rad pomagal, sovraštva pa niti-poznal ni. Z eno roko je preživljal svojo revno družino, do zadnjega opravljal vsa kmetiška dela ter raznovrstne obrti. Bil je zidar, pekar, mizar in v sili tudi kolar in sodar. Zanimivo je, da je naredil rakve 407 mrličem in zadnje sta njemu naredila njegova sina. Tudi je zanimivo, da je bil mlatec z eno roko nepretrgoma 45 let pri enem gospodarju. Na njegovem posestvu, poleg njegovega stanovanja je stala večstoletna velika lipa. Pod lipo je stalo zidano staro zgodovinsko znamenje, katero je pred 30 leti prenovil z dobrimi sosedi v kapelo Brezmadežne. Naj v miru počiva!

Sv. Ana v Slov. gor. Dne 9. t. m. smo obobilni udeležbi zagrebli dobro mater in gospodinjo Ivano Hirc iz Draženvrha. Rajna je bila dobra in zvesta žena svojemu možu ter skrbna mati svojim otrokom, od katerih še samo eden živi. Marsikateremu re-

vežu je obrisala solzo, dala je desnica, da ni videla levica. Mnogim je bila krstna in birmanska botra. Dobra rajnico priporočamo vsem v molitev! Potrtemu možu, našemu vrlému somišljeniku ter sinu Orlu in vsem ostalim sorodnikom naše odkrito sožalje!

Slov. Bistrica. Začetkom decembra se je nastanila v našem mestu zobozdravnica dr. Štefana Žunkovič. Imamo torej od sedaj naprej domačo stalno pomoč tudi pri zoboboliu ter se nam vnaprej ne bo treba več radi tega voziti v oddaljena mesta. Nova doktorica je rojena Bolgarka in je žena g. dr. Oresta Žunkoviča, tačas zdravnika na dalmatinskem otoku Hvaru, ter sinaha g. Davorina Žunkoviča, ravnatelja Študijske knjižnice v Mariboru.

Sv. Jakob v Slov. gor. Na gostiji Stifter Konrad—Slanič Marija so navdušeni gostje darovali za novo bogoslovnico 154 Din.

Sv. Ana v Slov. gor. Marija Žizek, članica Marijine družbe in Dekliške zveze, je bila v nedeljo, dne 25. novembra, slovesno poročena s Konradom Breznic. Gostje so se pripeljali z ženinom in nevesto na lepo okinčanih vozovih mirno in slovesno k poroki brez kričeče muzike in hreščeče harmonike. Belo oblečena dekleta so ji šle naproti z bandero in tovarišica Bauman jo je pozdravila z lepimi besedami, v cerkvi pa vlč. gospod župnik. Vse tovarišice, prijateljice in znanci ji želijo vse dobro in da bi se njen deviški venec, ki ga je prinesla nemožehvanega pred altar, enkrat spremeni v nebeški venec časti in slave!

Hum pri Ormožu. V naši prijazni cerkvi sta se poročila Anton Zadavec in Tezija Puklavec. Ženin je zvest pristaš SLS, nevesta pa je bila do zadnjega pridna članica dekliške Marijine družbe in izhaja iz družine, katere člani sodelujejo pri naših organizacijah. Bog daj srečo! — Umril je posestnik Jakob Zidarič, ki je bil nad 24 let skrben ključar pri cerkvi sv. Ivana Krstnika. Pokojni je bil dober mož, skrben oče, marljiv in delaven kmet, je prenašal svoje dolgoletno trpljenje s krščansko potrpežljivostjo. Kako so ga ljudje spoštovali, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležilo veliko število ljudstva iz domače župnije in iz sosednih far. Pred hišo mu je zapel v slovo ormoški pevski zbor nalašč zato sestavljeno žalostinko. Ob odprtem grobu se je v kratkih besedah poslovil od pokojnika vlč. gospod župnik. — V tukajšnji šoli se je začel gospodinjski tečaj za dekleta, ki ga vodi gospod in gospa Vadnal. — Drugo leto bi se naj morda poskusilo s tečajem za fante. V neko klet so ponoči vdrla ptički, ki ljubijo bolj temo kot luč. Pa se ljudem zdi čudno, da niso napravili več škode. Kajti popili so vina toliko, kot ga zmora pri enem popivanju nekaj moških. Ne ve

se, ali so se prestrašili in jo popihali urnih krač, ali pa je bilo vino preveč kisló. — Morda so prav tisti razgrajaci poškovali Vtičarjev nagrobni spomenik, ki je najlepši na humskem pokopališču. — Na Hum prihaja nekaj »Domovina«, pa moramo skrbeti, da bo prihodnje leto obiskoval naše hiše in ljudem dajal pouka in delal kratek čas naš »Slovenski Gospodar« v večjem številu kot letos. Zato, kar Vas je pridnih in pogumnih, kmalu na delo!

Braslovče. Na zadnjem protestnem zborovanju gostilničarjev je tukajšnji gostilničar in pek napadel zadrugo, ki ima tudi pravico točenja alkoholnih pijač, in povedal, da so za natakarkarja mežnar in dekan, kar pa je seveda navadna laž. Gospod dekan nima z zadrugo in njeno gostilno nič opravka. On sploh ni niti v odboru in je bil nasprotnik gostilne. Gospodu Resnerju svetujemo, naj pusti zadrugo na miru in je ne vlačí pri vsakem zborovanju v debato. Naj bo za enkrat dovolj!

Šmarje pri Jelšah. Dne 2. decembra smo proslavili pri nas na poseben način desetletnico ujedinenja. Proslavo je priredil okrajni zastop skupno z občinama Šmarje trg in Šmarje okolica. Kljub ne prav ugodnemu vremenu je bila udeležba od strani prebivalstva celega okraja prav velika. Ob enih popoldne so se pred Katoliškem domom zbrali: duhovniki, sosvetniki okrajnega zastopa z gerentom, občinski odborniki okraja s svojimi župani, gasilna društva: iz Šmarja, St. Vida in Mestinja, pevsko društvo iz Sladke gor, Orli in Orlice v kroju in civilu. Ob dveh so se vršile slovesne večernice, katerih so se udeležili razen prej naštetih tudi srezki poglavar in zastopniki finančne kontrole ter mnogo domačega ljudstva. Po končani službi božji se je razvrstil obhod po trgu. Na čelu je svirala trška godba, njej so sledili: ognjegasci iz Mestinja na kolesih, ognjegasci v krajih, Orli in Orlice, gerent okrajnega zastopa s sosvetom, trški in okoliški župan s sosvetoma, mnogo županov iz okraja, fin. straža s svojim predstojnikom, okrašenimi vozovi in številno prebivalstvo. Po končanem obhodu so iz balkona gostilne Habjan govorili gg.: Ivan Turk, oblastni poslanec in gerent okrajnega zastopa; srezki poglavar dr. Kartin; Edo Löschnigg, trški župan, in kaplan Strmšek. Po končanih nagovorih se je vršila prosta zabava v gostilni Habjan. Omeniti je še, da so se na predvečer spuščale rakete in so goreli bengalični ognji. Vsa slavnost je potekla v najlepšem redu, h kateri so pripomogli največ gasilci s svojo udeležbo. Ljudstvo je bilo navdušeno in v najboljšem razpoloženju, ker ni še doživelo te vrste slavnosti v Šmarju.

Frankolovo. Kakor nam starejši ljudje ljudje pripovedujejo, je na Frankolovem

Naročilni list.

Agitator:

Uprava

Znamka

50 p

Slov. Gospodarja

Maribor

Koroška cesta 5

približno 30 let kmētu toča uničevala vse pridelke in to je povzročilo, da si je šlo veliko Frankolčanov iskat dela po širnem svetu. V svetu so si prigrisodarili poleg družine tudi nekateri lepe svote denarja. Prišla je pa ta nesrečna vojska, ki je denarno vrednost čez noč spremenila v nič. Kar si je delavec poprej leta in leta hranil za stara leta, pa naenkrat je po nesrečni valutni postal revež. Sedaj pa star in onemogel ter brez denarja, je izročen na milost in nemilost pristojni občini. Sedaj nam pošilja iz vseh strani na našo občino žene, otroke, starčke. Revež je revež, radi tega se je že razmislilo, kaj bo občina z njimi. Na občinski seji dne 18. novembra je predlagal podžupan Potočnik, da naj občina čim odločneje se zavzame, da se postavi na Frankolovem sirotišnici, da bodo potem reveži lahko preskrbljeni telesno in duševno. Za priporočati bi bilo, da bi se tej akciji še kak druga občina pridružila, potem bi ložje šlo. Upamo, da pri takem socialnem delu ne bo našlo nobenega nasprotnika! Imej usmiljenje, da usmiljenje dosežeš. Bog blagoslovi to delo!

Konjiška ves. Tukajšnji posestnik Jurij Petelin in Terezija Sadek sta bila na Brinjevi gori poročena. Oba sta skrbno sodelovala pri mladinskih prireditvah. Srečo dobro!

Sv. Križ na Slatini. Pri nas je zadnje čase silno naraslo zanimanje za radij. 11 anten sprejema po gričih in dolinah zračne valove z vseh strani sveta. — Po mučni bolezni je zatisnila oči zglodna Kovačičeva mama iz Dola. Naj ji Prijatelj otrok plača njeno skrb pri vzorni odgoji svojih otrok. Saj je dala življenje za svoje dete. Umrla je na posledicah poroda. — Vedno več družin se želi posvetiti božjemu Srcu. Najlepša posvetitev je bila pač v Nezbišah, kjer so sodelovali pri ustoličenju skoraj vsi vaščani. V Mikšovi hiši se je razvila posvetitev v pravcato proslavo Kristusa Kralja. Nastopil je celo štiriletni otrok s svojo materjo pri igrici. Zaključili sta pet- in šestletni pevki in deklamatorki veličastno hišno posvetitev. Pri mizi so se spomnili sosedu novega bogoslovja s 102 Din.

Laško. Slovesno blagoslovljenje in otvoritev vodovoda v Laškem se je izvršilo v soboto, dne 1. decembra. Blagoslovitev s primernim nagovorom je izvršil vlč. gospod dekan monsignor dr. Krulj ob navzočnosti številnega in odličnega občinstva. Po otvoritvi se je vršil v hotelu »Savinja« banket, katerega je priredilo gradbeno podjetje. Vodovod je napeljan iz Ogeč pri Rimskih toplicah.

Rimske toplice. V Gračnici se je ustanovil odbor za napravo postajališča v Gračnici v bližini dovlačilnice in tovarne podpetnikov med postajama Zidanimost in Rimske

toplice. Važno bo postajališče za kraj Lokavc v občini Loka, za nekatere vasi občine Marijagradec, najvažnejše pa za večino občine Jurklošter, ker se ji skrajša pot na postajo Rimske toplice. V odboru so: posestnik Supanič, trgovec Bregar, zastopnik tovarne podpetnikov knjigovodja Kuhar, oskrbnik graščine Jurklošter Pohl, oblastni poslanec Deželak in zastopniki občin.

Planina pri Sevnici. Desetletnico ujedinjenja je proslavil tudi naš trg na najslovesnejši in dostojnejši način. Na predvečer narodnega praznika se je vršila po trgu bakljada, katero je priredilo gasilno društvo in so se iste udeležili ne samo društva in šoloobvezni otrozi z učiteljstvom, temveč tudi mnogobrojno občinstvo. Povorka se je zaključila z govorom visokošolca Milko Križmana iz občinske hiše, ki je v jedrnatih besedah orisal pomen praznika in se ob koncu spominjal v globokih, do src segajočih besedah naših primorskih Slovencev. Deklamacije, posebno z občutkom prednašana pesem gdč. Julčke Španove in petje otrok pod vodstvom gospoda šolskega upravitelja je povzdignilo še bolj svečanost predvečera. Naslednji dan se je vršila po sv. maši slovesnost v šoli, ki je izpadla nad vse naše pričakovanje. Vsa izvajanja in nastopi otrok so bili tako ljubki in nekatere izredno dobro naštudirane deklamacije tako ganjlive, da se je ob pogledu na te nedolžne otroke marsikateremu orosilo oko. Slavnostni govornik je bil vlč. g. župnik Cepuder.

Pišece. Kakor v mnogih drugih krajih, so začeli tudi pri nas v Pišecah po prevratu iz raznih bojišč in vjetništva vrnivši se vojaki oznanjati boljšo bodočnost vsemu delovnemu ljudstvu, zlasti revnim proletarcem. Pojavili so se razni voditelji. Na shode in volitve so nosili plapolajočo rdečo zastavo in pod isto grmeli, se tolkli po prsih ter povdarjali, s kakim idealnim in socialnim čutom so navdahnjeni za ubogega kmeta, delavca, težaka itd. Na ta način so dobili tudi pišečko občino v svoje roke. Od leta 1920 so bili neomejeni gospodarji občine. Ob vsakovrstnih volitvah so na veliki boben bobnali, da so s celim srcem in dušo za uboge Pišečane; samohvale o dobrem občinskem gospodarstvu in vestnem poslovanju ni hotelo biti od leta 1920 do 1927 ne konca ne kraja. Šele v letu 1927 je začelo biti nekaternikom vroče pod petami, ko jim je pristaš SLS Lojze Šterbuncelj začel izpraševati njih vest. Ugotovljene so bil velike nerednosti v celem občinskem gospodarstvu, a v blagajni se je izkazalo za okroglo 16.000 Din primanjkljaja. Vse to se je pa dne 4. dec. 1928 izkazalo v jasni luči pred okrožnim sodiščem v Celju, kjer je dobil odstavljeni župan in načelnik krajevnega šolskega odbora reci z besedo: tri

mesece stroge ječe radi poneverjenja obč. denarja. Tako se je volilce in davkoplavcevalce v Pišecah vodilo cela leta za nos, dokler ni prišlo do usodnega poloma. V Pišecah vlada sedaj velika radovednost, na kak način bo prišla uboga okradena občina blagajna do svojega, to se pravi javni denarja, ki so ga Pišečani morali pridno vsa leta od prevrata sem nositi kot visoko nabite občinske doklade v davčni urad v Brežice.

Listnica uredništva.

Velika Nedelja: Poročilo o požaru prejeli od drugod. — Noršinci: Ako priobčimo Vaše pojasnilo, se bomo zamerili sorodnikom blagopokojnega. —

Cene in sejmska poročila.

Vrednost denarja. 1 nemška marka 13.56 Din, 1 ogrski pengö 9.92 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 angleški funt 276 Din, 1 ameriškanski dolar 56.89 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 čška krona 1.69 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din.

Mariborski sejm z dne 11. decembra 1928: Prignanih je bilo: 4 konj, 9 bikov, 105 volov, 318 krav in 5 telet, skupaj 441 komad. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli: 1 kg žive teže od 7.50 do 8.25 Din, poldebeli voli od 7 do 7.50 Din, plemenski voli od 6.25 do 6.75 Din, biki za klanje od 5 do 7 Din, klavne krave debel od 6.25 do 6.50 Din, plemenske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 3 do 4.50 Din, molzne krave od 5.75 do 6 Din, breje krave od 5.75 do 6 Din, mlada živina od 6.75 do 8 Din. Prodalo se je 193 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 36 komadov, v Italijo 46 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 7. decembra 1928 je bilo pripeljanih 257 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7—9 tednov stari 225 do 250 Din, 3—4 mesece stari 360—450 Din, 5 do 7 mesecev 480 do 500 Din, 8—10 mesecev 570 do 700 Din, 1 leto stari 1000 do 1400 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 127 svinj.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic 10 do 18 Din 1 kg, telečje meso 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 25 Din.

Živinski sejem v Zagrebu. Dne 7. t. m. se je vršil v Zagrebu običajni letni miklavžev sejem. Dogn in obisk je bil prav dober. Največ je bilo prignanih svinj, starih nad eno leto, potem junic, krav in konj. Svinj nad leto starih je bilo prodanih 877. Med kupci je bilo dosti slovenskih trgovcev. Tudi iz inozemstva je bilo mnogo kupcev in večje količine živine so šle v inozemstvo. — Na trg je bilo prignanih: bikov 94, krav 834, junic 387, juncev 224, volov 953, telet 245, žrebecev 42, konj 1825, žrebecev 377, svinj nad eno leto starih 829, svinj pod enim letom 877, prašičkov 106. Cene so bile goveji živini: biki 6—8.25 Din, krave molznice 7 do 10 Din, krave za meso 4—5 Din, bosanske krave 3.50—4 Din, junice za plemo 8—11 Din, za meso 8—10 Din, junci I. 7.50—8 Din, junci II. 6.50—8 Din, voli I. 8—9.50 Din, voli II. 6—8 Din, teleta živa 11—13 Din, zaklana 14—16 Din. Konji: žrebi 6000—7000 Din, konji težki tovorni par 11.000—12.000 Din, lahki vozni par 6000—7000 Din, kmetički par 6000—6500 Din, jaš.

Naročnik:

Jodpisani naročam na novo »Slov. Gospodarja« za celo leto, ozir. za pol leta, za četrt leta (kar ne velja, pre-
štetaj!) Moj natančen naslov:

Ime in priimek:

Kraj:

Pošta:

Lepota - zdravje!

Oboje potrebuje prave nege, toda samo z zdravstveno zanesljivimi sredstvi, kot Fellerjeva Elsa-pomada za obraz ter zaščito kože (tudi proti solničnim pegam), nadalje Elsa-pomada za porast las, 2 lončka za vnaprej poslanih 40 dni. Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote, vsebujejo dobro delujoče sestavine (6 vrst: lilijino, rumenjarkovo, glicerinsko, boraksovo, katranovo ter milo za britje). Od teh na poizkus 5 kom. po izbiri za vnaprej poslanih 52 Din, dostavi lekarnar Feller, Štubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. Za pranje glave: Elsa-Shampoo 3 Din 30.

komad 3000—3500 Din; žrebeta do 1 leta 800—1200 Din, do 2 let 1200—1800 Din, do 3 let 2000—3000 Din, konji za meso 1—1.50 Din za 1 kg. Svinje: domače kg 13.50—16 Din, sremske zaklane 17—20 Din, svinje do 1 leta 10—11 Din, nad 1 letom 12—13 Din, prašički živi komad 75—180 Din.

Seno in slama na mariborskem trgu. Na zadnji mariborski trg dne 7. decembra so pripeljali kmetje 14 vozov sena in 2 voza slome. Seno je bilo po 130 do 150 Din, otava po 140 in slama po 65 do 75 Din.

Iz žitnega trga. Položaj na žitnem trgu je ostal preko praznikov miren. Ni bilo skoro nohene ponudbe, povpraševanja pa malo po pšenici, nekaj več za času primerne koruzo. Pričakuje se oslabitev položaja, Pšenica gornjebaška notira Din 245, spodnjebaška Din 242.50 nakladalna postaja. Času primerna haška suha koruza notira Din 238, sremska Din 240, slavonska D 245, medjimurska inzulenska pa Din 252.50 nakladalna postaja. V ostalih produktih ni nobene spremembe, tudi kupčije ne. — V Ljubljani so notacije nespremenjene. Zaključkov ni bilo. Tendanca je ostala nespremenjena.

*

Gospodarska obvestila.

Kedaj je plačilo javnih davščin ve javno napram državi. Finančna delegacija objavlja uradno: Ker so se dogodili primeri, da so neopravičene osebe pobirale javne davščine izven prostorov davčnega urada (davčne uprave) ponavljam sledeči razglas: Plačanje javnih davščin je za državo le tedaj veljavno, če se izvrši ali v prostorih davčnega urada (davčne uprave) in to le proti pobotnici, lastnoročno podpisani od dveh uradnikov, imenovanih v razglasu, ki je nabit na vidnem mestu v vsakem davčnem uradu, ali pa na pošti s poštno položnico proti prejemnem potrdilu poštnega funkcionarja. — Glede plačevanja javnih davščin v roke davčnega eksekutorja pa velja čl. 7 uredbe ministra za finance o postavljanju davčnih eksekutorjev: Uradni list z dne 8. 1. 1921, št. 5/2 ex 1921, po kateri sme davčni eksekutor sprejeti od enega dolžnika največ do 25 Din, to pa le proti priznanci iz svojega bloka. Kdor bi se poslužil kakega drugega posrednika, ali pa ne v mejah tu navedenih predpisov, odgovarja sam za posledice nepravilno opravljenega plačila napram državi.

Kmetijska podružnica Maribor in okolij naznanja svojim udom na v zadnjem občnem zboru stavljen vprašanje, da finančna oblast v smislu zakona dovoljuje vinogradni-

kom lastni pridelek pod vejo točiti ne le na mestu, kjer se je vino pridelalo, ampak tudi na vinogradnikovem bivališču. — Ob enem se zopet opozarja, da je čas plačati članarino za prihodnje leto. Sprejema se v trgovini Klanjšek in Penič, Ve-trinjska ulica.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. Tukajšnja čebelarstva podružnica bo imela na Janževo dne 27. decembra svoj redni občni zbor v samostanski dvorani ob 8. uri zjutraj. Pobrala se bo članarina in prejeli novi člani. Vsi čebelarji vabljeni!

Sadjerejska podružnica v Šmarju ima svoj prvi redni občni zbor dne 16. decembra, ob 9. uri v Kat. domu, h kateremu so vabljeni vsi redni člani in tudi oni, ki se mislijo včlaniti v društvo, ker se bodo ta dan sprejemali novi društveniki. Na zboru govori tudi za Sadjerejsko društvo g. Miloš Levstik.

Premovanje goveje živine v Laškem se je vršilo v sredo, dne 29. novembra. Prignanih je bilo na razstavo 130 glav goveje živine in sicer 22 bikov in 108 krav in telic. Razstave se je udeležil tudi ljubljanski oblastni odbornik dr. Milavc. Živina je bila v splošnem lepa, seveda se bo dalo v tem oziru še mnogo storiti. Prve nagrade sta dobila Drnovšek Franc iz Kuretne 400 Din in Teršek Anton iz Harja 300 Din. K tej razstavi je prispeval ljubljanski oblastni odbor z zneskom 5000 Din in okr. zastop Laško z zneskom 5000 Din. Živinoreja je najvažnejša panoga kmetijstva v laškem okraju. To se vidi tudi po velikem številu živine, ki se jo izvažajo v naša večja mesta, pred vsem pa v tuje države, zato za služita oblastni odbor in okraj najtoplejše zahvalo za povzdigo živinoreje v okraju.

*

Ljubljanska oblastna skupščina.

Ljubljanska oblastna skupščina je imela v letošnji jeseni daljše zasedanje, ki je trajalo od 22. oktobra do 21. novembra. Najvažnejša je bila razprava o proračunu za 1929.

Izdatki so proračunani na okrog 70,011.306 Din. Zelo visoke so postavke za zdravstvo: 26,867.768 Din. Za javna dela, to je pred vsem za vzdrževanje in popraviljanje starih cest, plače cestarjem in druga večja dela je v proračunu 13,867.909 Din. Za deželno kulturo, to je pred vsem za pospeševanje kmetijstva, napravo vodovodov, izboljšanje hlevov i. t. d. imamo 9,853.804 Din. Pod zaglavjem: Ozdravljenje vasi, pri čem je mišljeno predvsem na izboljšanje zdravstvenih razmer na vaseh, je v proračunu postavka 2,196.000 Din. Za socialno skrbstvo, to je skrb za reveže in onemogle, je 6,010.568 Din. Za prosveto je 2,120.000 Din. To so glavne postavke izdatkov proračuna, ako ga bo finančni minister potrdil.

K temu proračunu bo s precejšnjo svoto prispevala država. Davščine pa so razdeljene tako, da jih največ plača tisti, kdor jih hoče od pijače, plesa in zabave. Da so obdavčeni tudi avtomobili, je gotovo popolnoma prav, ker tako hudo kvarijo naše ceste.

Ob priliki proračunske razprave so govorili tudi poslanci naše stranke iz brežiško-laškega okraja. Sprejeta je bila tudi resolucija poslanca Deželaka, da so pozivlje oblastni odbor, da do prihodnjega zasedanja oblastne skupščine pripravi načrt uredbe za melioracije po zgledu nek danjega štajerskega melioracijskega zakona, kar je prav posebno važno za laško-brežiški okraj, kjer je težka ilovnata zemlja, pod katero se nahaja lator in pa izvirk vode zelo podvrženi plazovom. Tako ogroža plaz vasi Marno in Brce v občini Dol, vas Sevice v občini Sv. Krištof, Poučeno v občini Marija Gradec in še marsikje drugje.

Prebivalci od plazov ogroženih krajev in vasi si ne morejo proti taki vremenski nesreči nič pomagati, ako se hoče zabraniti večje poškodovanje njiv in travnikov, mora pri skočiti na pomoč oblast in država, kar se je pred vojno seveda tudi dogajalo.

Na ozemlju bivše Štajerske, ki pa spada sedaj pod ljubljansko oblast, so obstojali okrajni zastopi. Oblastna skupščina je sprejela uredbo, da se okrajni zastopi v okrajih Brežice, Sevnica in Laško ukinejo, namesto okrajnih zastopov pa pridejo okrajni cestni odbori, okrajne blagajne in zdravstveno okrožje. Vse te samoupravne korporacije volijo občinski odbori.

Sprejeta je bila tudi uredba, ki izboljšava gmotni položaj cestarjev na oblastnih cestah.

Med zelo važne uredbe, ki pa seve ne bodo popolnoma zadovoljile vseh teženj in zahtev naših kmetov, so gotove uredbe o lovskem zakupu, o lovski škodi in zatiranju škodljive divjačine.

V uredbi o lovski škodi je določeno, da bo moral najemnik lova plačati tudi škodo, povzročeno od divjih svinj, kar je posebno važno za občino Jurklošter.

Seveda so sedaj lovci zagnali proti temu velikanski hrup.

Oblastna skupščina ljubljanska je s svojim delom v zadnjem zasedanju dovolj jasno pokazala, da je vredna naslednica nekdanjega kranjskega deželnega zbora v delu za ljudske koristi.

*

Mariborski okrajni zastop.

Plenarna seja dne 7. dec. 1928.

Okrajni zastop v Mariboru razvija vsa leta po preobratu izvanredno živahno delavnost. Okrajne ceste se na vse strani popravljajo in izboljšujejo, živinoreja se je zopet dvignila, občinam se dajejo lepe podpore za ceste in za bodoče je izdelan program za nove ceste, mostove itd.

Sejo je vodil gospod gerent dr. Veble, ki se je uvodoma spominjal desetletnice naše države in ob enem tudi desetletnice, odkar je prišel okrajni zastop mariborski v slovenske roke. Prej je vladalo v tem zastopu mrtvilo, delo se je omejilo samo na to, da se je navozilo nekaj prodca, ali niti pri Kamnici in pri Sv. Petru in drugih delih najbližje mariborske okolice niso znali nemški »purgarji« storiti kaj za napredek naših cestnih zvez. Slovenski okrajni zastop pa je v vseh delih okraja izvršil skozi 10 let velika dela. Gerent se v toplih besedah spominja dveh umrlih članov okrajnega zastopa gg. dr. Pipuša in župnika Štrakla, ki sta vneto delovala za blagor okraja. — Seje so se udeležili vsi člani.

O okrajnem proračunu je poročal gospod Stabej. Proračun prejemkov znaša Din 7.562.642. Ravno toliko tudi proračun izdatkov. Največje postavke med izdatki so: za vzdrževanje okrajnih cest Din 1.635.327, za redna nova dela Din 1.000.000, za izredna nova dela Din 1.800.000, za deželno kulturo Din 126.000, za občinske ceste Din 80.000.

Doklade ostanejo v glavnem skoro iste, kot lansko leto, kar znači, da sedanji sosvet dobro gospodari in štedi, da se davkoplačevalcem ne nalagajo novi davki. Kljub temu pa se izvršujejo nova velika dela.

Sosvet je sprjel okrajni proračun soglasno. —

Prav zanimivo poročilo o stanju okrajnih cest je podal inženjer gospod Geržina. Skupno se bo v letu 1929 na okrajne ceste navozilo glasom proračuna 7800 kubičnih metrov prodca. Za prihodnje leto je kot nov program določen sledeči: Začetek dela za nov lesen most čez Dravo pri Dupleku (proračun Din 800.000), nadaljevanje ceste Sv. Peter—Ložana (priprava terenskih del in kamna), nova cesta Bresternica—Sv. Križ in nova cesta Limbuš—Hoče. Tudi sklep, da se gradi nov most pri Dupleku, je bil soglasno sprejet. Ta most, ki bo vezal oba dravska brega in bo glavna prehodna točka iz Slovenskih goric na Dravsko polje med Ptujem in Mariborom, je ogromne gospodarske važnosti. Mnoga desetletja so želeli ljudje iz desnega in levega dravskega brega, da se zgradi ta prepotrebni most in šele sedaj, ko so naši ljudje na krmilu v okrajnem zastopu, se bo ta vroča želja prebivalstva uresničila.

Po poročilu g. Stabeja je bil nato sprejet »oglasno« Novi službeni red o službenem razmerju okrajnih cestarjev«. Tako bo tudi v tem oziru vladal red in bodo cestarji vezani na službeni red.

Ker je g. inženjer Geržina sprejet v oblastno službo, je sosvet sprejel začasno v službo g. inž. Janeza Umek. Pisarniški pripravnik Anton Kokol je bil imenovan stalnim uradnikom. Sprejeta je bila tudi soglasno službena pragmatika za okrajne uslužbenice. Nekaterim ubogim šolam se je naklonila podpora za božičnice.

Radi regulacije Pesnice se je na prošnjo občine Vosek in na predlog člana sosveta Žebota sklenilo, poslati oblastnemu odboru prošnjo, da se naj začne z regulacijskimi deli tudi v okraju Maribor. Ravno tako se je tudi sklenilo prositi oblast, naj regulacijo oblastne ceste Lajtersberg—Sv. Lenart izvrši sporazumno z občini v Pesniški dolini in sicer tako, da obe regulaciji ne bosta vsaka po svoje prerezale najlepše dele travnikov in njiv.

Na koncu seje je poslanec Žebot v imenu okrajnega zastopa izrekel gospodu gerentu za njegovo nesebično delo za okraj iskreno zahvalo. Istočasno stavi predlog, da se ob priliki desetletnice slovenskega okrajnega zastopa izda poročilo o desetletnem delovanju našega sosveta. Sprejeto.

Gerent dr. Veble nato zaključil z zahvalo vsem članom seje in povdarja, da je delo sosveta bilo vedno sporazumno in da ni prišlo nikdar do takih sporov ali nesogla-

sij. Želi, da bi tudi novi okrajni zastop deloval po teh načelih.

*Najbolji pripomoček
za hranjenje slabe zaostale
in zakurane živine je priena
moj
Fežakovo olje za živino
ki se dobi samo pri:
Mo. Fežak
Lagub, Fundulicova ul.*

Mali oglasi

IZJAVA.

Podpisana Elizabeta Majcenič, kuharica v Mariboru, Koroščeva 8, preklicujem vse obdolžitve, s katerimi sem v zadnjem času žalila na časti Kristino Fras, služkinjo v Studencih pri Mariboru ter izjavljam, da so vse te obdolžitve neresnične. G. Kr. Fras se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Maribor, dne 10. 12. 1928. Elizabeta Majcenič. 1500

KUPCI KMETIJ IN POSESTEV — POZORI

Proda se takoj krasno posestvo, obstoječe iz 20 oralov lepega, težkega gozda, 12 oralov jako rodovitnih njiv, 14 oralov sladkih travnikov, en lep nanovo nasajen in precej velik vinograd, novo, z opeko krito prostorno kmečko hišo in gospodarsko poslopje in en nov mlin poleg posestva na stanovitni vodi. Redi se lahko 12 do 14 glav goveje živine in en par konj. Vse na krasni solčni legi, četrt ure od trga Šmarje pri Jelšah. Natančnejša pojasnila se izvedo pri lastniku Janezu Jager v Dolu, pošta Šmarje pri Jelšah. 1474

BUČNO OLJE

izmenja paromlin Fr. Ehrlich in sinovi, Kaniža, Pesnica. 1499

ŠTOFE,

moške in ženske, in vse drugo blago največje izbiri pri Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. — Nakup jajc, masla, putra vedno po najvišji dnevni ceni. Zamenjava bučnic in solčnic. 1505

HMELOVE DROGOVE

od 6 in pol m dalje kupim več vagonov, enoletno rabljene smreke, prosim ponudbo z najnižjo ceno franko vagon ali franko postaja. — Istotam se proda eden šivalni stroj, skoraj nov, šiva naprej in nazaj, zelo po nizki ceni. Naslov pri upravi lista. 1490

KOŽE DIVJAČINE

zimске (decembra do marca), veverice, bele podlasice in druge kupuje po najvišjih cenah: J. Ratej, trgovec, Slovenska Bistrica. 1542

BUČNO OLJE,

svežo in prvovrstno, se zamenja in prodaja v tovarni bučnega olja J. Hochmüller, Maribor, Pod mostom št. 7, Magdalenska stran. 1378

Veliko lepo posestvo v Savinjski dolini, pol ure od kolodvora, na prodaj. Naslov v upravi lista. 1489

POZOR, VINOGRADNIKI!

Franc Zelenko, pos. in trtnar, Rucmanci, se preseli na staro svoje posestvo Juršinci pri Ptuj. Priporočam se vsem starim in novim odjemalcem za obilna naročila cepljenih trt. Franc Zelenko, trtnar, Juršinci, Ptuj. 1475

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočnike sprejme v stalno delo. 991

40 hl jako dobrega jabolčnika proda Vinko Hrastnik, Št. Ilj pri Velenju. 1511

Hrast Ia in IIa, hrastove prage (švelarje) kupujem stalno po vagonih. Prejemam tudi manjše partije. Izplačilo takoj. Prima orehóv in javorjev les rabim. Ponudite eksportni lesni trgovini Joško Založnik, Zibika-Pristava. 1512

Bukevco, solčnice, bučnice kupuje in zamenjuje najugodnejše trgovina Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1415

200 Din stanejo pletene obleke iz fine volne v pletarni Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica št. 17. 1217

Mrtvaške prte, trake za križe, okraske za krste dobite v trgovini F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1443

Mesarski učenec z primerno izobrazbo, od poštenih starišev, se takoj sprejme. Ponudbe na: Jos. Krisper, mesarija in gostilna, Marija Snežna v Slov. gor. 1461

Čevljarški cilindar Hohlstroj se poceni prodaja: Sidar, Maribor, Pobrežka c. 9. 1494

Učenca, krepkega fanta, poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina z mešanim blagom Ivan Senica, Žoštanj. 1486

Vajenec se sprejme: pekarna Lubej, Lajtersberg, Pesnica. 1483

Pošten viničar, dve delavski moči, se išče na lepo posestvo blizu Slov. Bistrici. Nastop januarja. Pojasnila daje g. Blažič, Slov. Bistrica. 1503

Išče službe, najraje v župnišču, vajen mežnarije, več se izve v upravi lista pod naslovom »Mladenič«. 1506

Strokovnjak, izurjen v vseh gospodarskih panogah, žganjarnah, žagi, lesni in vinski trgovini, z večletno prakso, išče primerne službe. Cenjene dopise pod »Strokovnjak« na upravo lista. 1495

Potrebujem več dobrih drvarjev za Francijo. Možnost zaslužka 35 do 40 frankov, dnevno. Katerega zanima, naj piše po natančnejše podatke na naslov: »Jugoslave, Hotel d L'Echaillon, par Venrey (Isere) La France. 1509

Išče se oženjeni par za posestvo, delaven; posestvo se da tudi v najem. Naslov pri upravi lista. 1497

Dnevno se strižejo konji v Krekovi ulici 4, na dvorišču pri Nar. banki, Maribor. 1484

Kupim manjše posestvo v okolici Maribora. Podroben opis na upravo lista. 1501

Posestvo! Na prodaj je lepo posestvo, 10 minut od trga Braslovče, katero meri čez 20 oralov. Krasen sadonosnik meri okoli 5 oralov, gozd, senožit in polje. Hiša, kozolec in gospodarsko poslopje je v dobrem stanju. Naslov v upravi lista. 1493

Išče s hiša v najem, 2 sobi, 1 kuhinja in svinjski hlev, Krčevina, Leitersberg ali Počehova. Pisma pod »Januarja 1929«, na upravo lista. 1485

Posestvo 12 oralov z zidano hišo in gospodarskim poslopjem, jako velik sadovnjak, travniki, njive itd., vse doma krog hiše, v najboljšem stanju, se takoj prostovoljno prodaja. Vpraša se: Anton Branda, posestnik, Središče ob Dravi. 1510

AJDOVO KAŠO

izmenja in prodaja paromlin Fr. Ehrlich in sinovi, Kaniža, Pesnica. 1498

Ne zamudite prilike!

Ne zamudite prilike!

Radi velikega znižanja cen

pri zimskem blagu, kakor štof za moške in zimske obleke, dubl za moške zimske suknje ter štof za ženske plašče in vsakovrstnega barchenta in flanela, se Vam nudi ugodna prilika, da si nakupite dobro blago po skrajno nizkih cenah. Nudi se Vam tudi velika zaloga belega platna od 8 Din naprej, koce, odeje, štrikane jopce, nogavice ter vsakovrstno manufakturno blago v veliki izbiri pri 1479

Anton Macun, trg. z manufakturo, Maribor

Na drobno! Gosposka ul. 10

Na debelo!

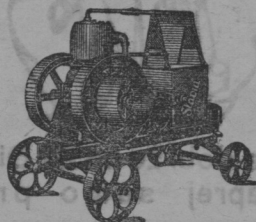
Ne zamudite prilike!

Ne zamudite prilike!

Cirilova knjižnica

obsega sledeče zvezke:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država. (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovanski Piemont. Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda. Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik. (Razprodano.)
5. G. J. Whyte Meloffle: Gladjatorji, I. del. (Razprodano.)
6. G. J. Whyte Meloffle: Gladjatorji, II. del. (Razprodano.)
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku. Din 7.—
8. B. Orezy: Dušica, I. del broš. Din 16.—, vez. Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: V lbijski puščavi. Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan. Din 8.—
11. Illamo Camelli: Izpovedi socialista. Din 16.—
12. E. R. Borroughs: Džungla, I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: Šumi, žumi Drava . . . Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice. (Razprodano.)
15. Erckmann Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka. Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov. Din 28.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust, I. del Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto. (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec. Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom. Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: Zgodovina Maribora. Din 20.—
22. H. R. Savage: Snubitev kneza šamila. Broš. Din 32.—, vezan Din 42.—
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti. Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: Smrtna past. Din 9.—
25. Anton Kosi: Iz otroških ust, II. del Din 16.—

Motori „Slavia“

Idealen in ceni pogon za vsako delo. Stabilni, pokretni, agregati za razsvetljava in sesalke, ter motopile.

Proizvod it.

Braća Pařík
Napajedla, Č.S.R.

Generalno zastopstvo za kraljevino SHS: 1473

Slaviamotor
Zagreb, Sajmište br. 2**Oglašujte**
v Slov. Gospodarju**V Gornjo Radgono!****Kaj je tam?**

Tam je sedaj

nova
dobra trgovina

v hiši, kjer je nekoč bila gospodarska za- druga, ki pa je prenehala s poslovanjem. Sedaj je ta trgovina založena z vsem blagom, posebno pa z manufakturno vseh vrst. Zato pridite v trgovino

Joža Hrastelj.

151

POZOR!

Moške obleke že za	Din	320.—
Kratki površniki	Din	300.—
Dolgi površniki	Din	600.—
(zimski dubl)		
Usnjate suknje	Din	750.—
Kratki površniki s kožuho	Din	700.—
Otroške lepe štof. obleke	Din	135.—

kupite v manufakturni
in konfekcijski trgovini**Ivan Mastnak**
15 Celje 15
Kralja Petra cesta

Neprisiljen nakup! Oglejte si našo zalogo!

Neprisiljen nakup! Oglejte si našo zalogo!

Dr. O. I.:

30

Crni križ pri Hrastovcu.

Zgodovinska povest.

Pritrtili so mu vsi. Graščakinja je bila vidno razveseljena, posebno ko ji je oskrbnik Trupaher sporočil, da prevzame vodstvo podložnikov hrastovške graščine, s katerimi se poda v Šent Lenart, da prežene župnika.

In tako bi se moralo tudi zgoditi. Pripravljeno je bilo vse, da gredo hrastovski hlapci in drugi podložniki okoli dvajset po številu neki četrtak popoldne proti večeru pred župnišče.

Pa je že tako: že Eva v raju je bila radovedna in to lastnost je podedoval po njej ves ženski spol.

Tudi Katarina Nürnbergger je zvedela vse od svojega moža, kaj namerava graščakinja ukreniti proti župniku. Težko je bilo jezični Katarini držati jezik za zobmi in tako se je zgodilo, da je dan pred določenim napadom na župnika razodela to tajnost svoji sosedinji Uršuli Zirngastovi s posebnim zatrdilom, da o tem nobenemu nič ne pove. Seveda je ta zatrdjevala pod prisego in s

sklicevanjem na vseh pet Kristusovih ran, da ne omeni nikomur ničesar. A opoldne vedele so to že vse njene sosedinje in tudi do Elizabete Pernhardove se je prerinila ta novica.

Trški sodnik je opazoval v zadnjem času, da se nekaj namerava zoper župnika, ki je res v cerkvi spovedoval ljudi na način, ki je vzbudil mnenje, da se ravna po protestantski veri. Pernhard je župnika tudi posvaril, a ta se ni zmenil za to, češ, njegova vest mu nima ničesar očitati, ker bilo mu je načelo, da ni gledati toliko na zunanjo obliko, ampak na to, da tisti, ki se spove, tudi res dela pokoro. Da so tako ravnanje priprosti ljudje drugače razlagali, je razumevno, in posebno Katarini Nürnbergger to ni bilo všeč.

Pernhard je slutil, da se bi mogla župniku storiti sila, vsled česar se je takoj podal neopazeno v župnišče ter Morenusa obvestil o graščakinjinem naklepu.

Župnik spočetka ni hotel verjeti, a Pernhard ga je prepričal, da se ne šali. —

V tedanjem času še ni bila v Šent Jurju samostojna župnija, dušno pastirstvo se je oskrbovalo iz župnije Šent Lenart, kar so opravljali vikarji, ki so bili v trgu. V Šent Jurju je bilo tudi poslopje za stanovanje vikarja, kedar je bival

Hmeljarstvo nese, a samo onemu, ki zna kmejariti in hmelj prodati. Kupite zato knjigo **HMELJARSTVO!** Stane Din 50, vezana Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Vsakdo najde nekaj!

Koliko bi muke, časa in jeze prihranili, kadar bi znali, kako malo denarja je potrebno, da si nabavite dosti tega, kar Vam vsaki dan nešteto krat donaja koristi in veselje. Vsaki dan nastanejo

Novi čudežni izumi

vsakovrstnih predmetov za dnevno uporabo. Treba, da samo enkrat prelistate veliki ilustrirani sijajni cenik svetovne otmernne tvrdke

H. Suttner, Ljubljana

štef. 992

Čudili se bode, koliko je stvari, katere potrebujete tudi Vi, pa jih še ne poznate. Povrh tega Vam nudi ta cenik velikansko izbiro oblačilnih, hišnih ter oaletnih predmetov, kakor tudi potrebščin za vsako priliko.

Cenik dobite brezplačno

ako še danes pošljete Vaš točni naslov na tvrdko H. Suttner.

Velika izbira modnega žameta

se dobi že od 22 Din naprej samo pri

I. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 D, veste rožaste s svilo 100 Din, bluže za zvezati 55 Din, debeli in topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1025

Ovčjo volno

cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolje. A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Zahvala.

Podpisani se tem potom zahvaljujem neprecenljivemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

za znatno podporo, katera se mi je izplačala takoj po smrti moje matere **Terezije Ledinek** v polni izmeri. Radi tega je moja dolžnost, da priporočam to društvo vsakomur, ki še ni član te človekoljubne inštitucije, v takojšnji pristop. 1503

Orehovavas, dne 6. decembra 1928.

Herman Ledinek.

Kože divjačine

zajčje, lisičje, kunine, dihurjeve itd. kakor tudi vse vrste surovih kož kupujem po najvišjih cenah

Makso Tandler

Zagreb, Boškovičeva ulica 40.

Brzjavaj: Tauria Zagreb. Telefon 38-89.

JASLICE

po Din 3, 5, 5.50, 6.70, 8-17, 18, 21, 30, 35, 45, 81, iz papirja, zelo okusno izdelane! Velike lesene, umetniško rezbarsko delo, po 2940 in 4000 Din dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor le more, naj si osebno ogleda našo zalogo v Mariboru in bo videl, da tako poceni in lepih jasllic ne dobi nikjer drugod.

Zobozdravnica

D^r Štefana Žunkovič

ordinira dnevno od 9. do 12. in od 2. do 5. ure v hiši g. Rumeža v Slov. Bistrici. 1507

Najboljše in najvarnejše naložite svoj denar pri

Posojilnici v Gornji Radgoni.

Obrestna mera za navadne vloge 6%, za vezane po dogovoru. Nalagajte svoj odvišen denar pri domačem zavodu

tam. To priliko je hotel sedaj porabiti župnik Morenus. Pernhard se je razveselil župnikovega sklepa, krepko mu je stisnil roko in zopet previdno odšel. —

Oskrbnik graščinskih vinogradov v Zavrhu Ivan Trupaher je prevzel vodstvo nahujskanih ljudi. V smislu dogovora naj bi čakala Ivan Volter ter Caharija Nürnberger pri potoku Bobovnica. To sta tudi storila, vzela sta seboj še Kašperja Merc, ki je bil pek v Šent Lenartu in je bil drugače pristaš luterancev.

Imel je jezo na župnika, ker ni trpel, da bi on imel pri sebi nečimurno žensko, ki je v resnici morala oditi v drug kraj, kar je dosegel župnik s pomočjo trškega sodnika.

Točno, kakor je bilo dogovorjeno, so prišli iz grada za napad določeni ljudje. Da bi tem lažje uresničili grožnje, imeli so seboj sekire, vile, cepce, Trupaher je nosil puško.

Pri bobovniškem mostu so se jim pridružili že prej imenovani Šentlenarčani.

»Zdaj ti pokažem, ti črna kavka,« zakriči Merc, vihti močno gorjačo, »boš ti preganjal mojo Nežo, le čakaj, ti že pokažem s to palico, kako širok je tvoj hrbet, da se boš spominjal še dolgo časa.«

Voller ga je moral miriti, ker je bil preveč glasen, da se nameravan napad ne izjalovi.

Bilo je že mračno, ko so dospeli prav tiho in neopaženo v neposredno bližino. Trupaher je postavil nekaj mož spodaj pri hlevu in na dvorišču, odkoder se pride po stopnjicah v notranje prostore župnišča, z drugimi pa je šel skoz odprtino zida, ki se nahaja nasproti glavnemu vhodu cerkve ter dalje, dokler se niso pritihotapili do vhoda v poslopje.

Zdajci obstojijo, Trupaher stopi naprej ter hoče odpreti vrata, a glej — zaklenjena so. Poskuša še enkrat, dvakrat, vrata se ne odprejo. Hitro veli Vollerju, da pogleda spodaj, če niso tam dveri odklenjene. Voller se kmalu vrne ter sporoči, da tudi tam ne morejo v župnišče. Ravnotako so vsa okna zaprta.

»Župnik mora biti v župnišču,« zadere se Kašpar Merc, »pobijmo mu vrata, kaj bomo čakali, da nam odpre.«

Rekši izmakne Mihaelu Pavelec, ki je prišel iz Partinja, sekiro in udari po vratih, ki niso bile posebno trdne, da je bila kmalu napravljena odprtina. Dvignili so dveri iz tečajev, vdrli v vežo, preiskali vse sobe, vsaki prostor — župnišče je

najboljša Meškova povest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še lo zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NA POLJANI

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka 15

Ker ima veliko tovarniško skladišče vsakovrstnega blaga.
 Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
 Ker ima veliki promet, vsled tega sveže blago.
 Ker ima lastno tovarno odev (koltrov).
 Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.
 Ker ima poštene mere, dobro blago in nizke cene.
 Ker ima zamisel »mali zaslužek, a veliki promet«.

961

Vsakomur se izplača, da obiše pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka 15

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

Stole

vseh vrst za privatnike in gostilničarje, fino politirani, solidno izdelani po najnižji konkurenčni ceni. Resni kupci zahtevajte cenik za stole in čistilnike. Sprejmejo se za stole in čistilne stroje stalni krajevni zastopniki proti visoki proviziji. **J. M. PUČKO i drug.**, specialna delavnica čistilnih strojev in tovarniška zaloga stolov
 Budina-Ptuj. 1492

PERJE

oravo češko, higijenično diščevo, mešano Din 48.—, boljše Din 74.—, fino belo Din 110.—, najfinejše belo Din 360.—, puh sivi Din 130.—, žima Din 34.—, 55.—, 100.—, cvilih za žimnice Din 30.—, 46.—, 58.—, platno za prtiče Din 30.—, 38.—, 51.—, gotove žimnice Din 390.—, pernice Din 460.—, 670.—, zglavniki Din 138.—, klot odeje Din 200.—, 290.—, 370.—, flanel odeje Din 47.—, 97.—, zastori madras Din 78.—, 89.—, 102.—, posteljne garniture Din 290.—, 420.—, preproge m Din 22.50, 36.—, 48.—.

R. STERMECKI, CELJE, šte. 24 Slov.

Pri uradni celih hotelov, zavodov in bolnic se stavijo proračuni po izjemnih cenah. Naročila čez 500 Din pošt. prosta. Cenik z več 1000 slikami zas. onj.

Za Božič

Najfinejša banatska moka, lepe rozine $\frac{1}{4}$ kg à Din 5.—, 6.—, 7.— fige, rožiče, vajnerle sveže žgana kava $\frac{1}{4}$ kg à Din 12.—, 13.—, 14.—, 15.—, 18.—
 lep riž 1 kg à Din 5.—, 6.—, 7.—, 8.—
 potem fine bonbone, čokolado, rum, cognac, likere vseh vrst itd.

Vedno sveže blago

solidne cene, priporoča

JOSIP WEIS trgovec, **MARIBOR**, Aleksandrova c. 29

Zahvala.

Ob priliki prerane smrti našega nepozabnega sina, oz. brata, gospoda

Antona Novak

duhovnega svetnika, dekana in mestnega župnika v Gornjemgradu

se iskreno zahvalimo vsem, ki so mu v težkih urah s tolažilnimi obiski lajšali njegovo neizmerno bol. Iskrena zahvala preč. gospodom duhovnikom, posebej še preč. gosp. kanoniku R. Janežič za vodstvo pogreba, gospodu župniku A. Požarju za krasen govor, gospodu profesorju A. Piršu, gospodu župniku P. Grilu in gospodom župnikom sosodne Kranjske, ki so tako daleč prihiteli spremit našega ljubljenega Antona k večnemu počitku. Končno se zahvalujemo vsem znancem in sorodnikom, vsem darovalcem cvetja, pevcem za krasne žalostinke, ognjegascem in vsem, ki so spremljali rajnega na zadnji poti. Bog plačaj! 1491

Žalujoči oče, brat in sestra.

bilo prazno, župnik Morenus je pravočasno zbežal.

Divja jeza je zgrabila napadalce, posebno Kašperja Merca. Razsajal je po župnišču ter strl, kar mu je prišlo pod roke, nazadnje jo je udaril v klet, kjer je bil še sod vina. Tam so se zbrali ter si hladili jezo pri dobri kapljici iz Strme gore, dokler niso bili vsi vinjeni. Kar je ostalo vina v sodu, so ga razlili po tleh, župnišče pa pustili odprto ter odšli proti Hrastovcu.

Seve se je kmalu razneslo po trgu, da je župnik pobegnil in so hrastovski hlapci ropali. Drugo jutro so našli v cestnem jarku peka Merca, še vinjenega; trški sodnik Pernhard ga je dal odvesti v rotovške zapore, kjer je premišljeval tri dni o dobroti župnikovega vina in si docela ohladil razgreto glavo. —

Pa tudi usoda Kolomana Šefa in njegovih pristašev se je morala izpolniti. Odkar je bila kapelica v Radehovi postavljena in se je zvedelo tudi dalje okrog za čudeže, naraščala je vedno bolj sekta skakačev tako v Šent Lenartu, kjer je bil glavni sedež, kakor tudi pri Sv. Benediktu in v Ruperčah.

Dogodili so se zopet daljni čudeži, kakor so

vedeli povedati Šef in njegovi najbolj vneti pristaši.

Iz Šent Ilja je prišel Gregor Kovač, ki je bil popolnoma slep. Zaobljubil se je k božjemu grobu in glej, naenkrat je spregledal.

Urban Rotman, podložnik mariborske gospoščine, je tudi prišel nekaterikrat ob mladih sobotah gledat, kaj počenjajo skakači, ni pa hotel vsega verjeti, kar je pravil Koloman Šef, ampak je celo zabavljaj; toda glej, naenkrat mu opeša vid. Vsi skakači so rekli, da je to očitvidna kazen božja; Rotman se izpočetka nič ni zmenil, a ker le ni bilo boljše, je začel premišljevat. Šel je k Šefu, ki mu je svetoval, naj dela pokoro ter se zaobljubi k božjemu grobu, in res, ko je prišel po osmih dneh, da bi daroval celega junca, je mahoma zopet videl.

Tako je bila skakaška sekta že zelo razširjena in nabralo se je mnogo darov, da bi se mogla zidati večja cerkev.

A prišlo je drugače.

V tistem času so nastopile reformacijske ali verske komisije. Bila je to vladna naprava, ki je imela dosledno izvesti načelo, da ima tisti, ki je v deželi vladar, uravnati tudi verske zadeve. Te komisije so bile sestavljene iz nekaterih zastop-

Socijalno vprašanje
 spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižo: „Socijalno vprašanje“ za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedeletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Velika izbira — najnižje cene!

Pri znano dobri in solidni postrežbi nabavite osakoorstnega zimskega modnega, manufakturnega in suknenege blaga, o modno-manufakturni trgovini 1460

IHL & KUCHAR prej **KARL SOSS**
Aleksandrova 9 MARIBOR Prešernova 2

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezema vsakorsna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo. 2

Na drobno in na debelo.

Na drobno! Železnina Na debelo!

Anton Brenčič v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo potrebščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparilnike, lito-železno, pločevinasto postekleno in pocinkano posodo, štedilnike, peči, plužno blago, podkove, vsake vrste žreblje za obutalo, nagrobne križe, stroje za meso in slanino rezati, slamorezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železnino spadajoče predmete. Zastopstvo Lutz-ovih peči za šole, urade, gostilne itd. 806

Postrežba točna!

Znižane cene!

Pohištvo — Preproge

posteljnina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvena tkanina i. t. d., najboljša in najcenejša pri **KARLU PREIS, MARIBOR, Gosposka ul. 20**

Brezplačni ceniki.

1410

Brezplačni ceniki.

nikov cerkve, ki so imeli poučevati ljudstvo o prepornih točkah med katoliško in protestantovsko vero in pooblaščenec nadvojvoda, ki so v njegovem imenu okrenili vse potrebno glede na sestavljanje občinskih zborov s katoličani, zapriganje meščanov, izgon neposlušnih podložnikov. Reformacijske komisije so prehodile vse tri notranje avstrijske dežele, izganjale predikante, nastavljele mesto njih katoliške duhovnike, voditelje luteranov zaprle ali izgnale, protestantovske tempelje podrle ali razstrelile, krivoverske knjige zaplenile ali sežgale.

Po Štajerskem in Koroškem je hodil Martin Brenner, ki so ga imenovali — bič luteranov.

Pismo admontskega opata Ivana kakor tudi graščakinje Herberstein imenovanemu škofu ni ostalo brez posledic.

Kakor hitro je končal Martin Brenner svoje delo po Zgornjem Štajerskem, se je podal na Spodnje Štajersko. Spremljali so ga trije vladni svetniki in tajnik Volbenk Kaltenhauser. Obrnil se je najprej proti Radgoni, glavni luteranski trdnjavi, kjer je bil od 17. decembra 1599 do 5. januarja 1600.

Bil je neprijazen zimski dan, ko so odrinili okoli opoldne peš iz Radgone, kakor poroča prošt

Jakob Rosolene iz Ptuja. Medpotoma je začelo hudo snežiti, tako, da so komaj došli že pozno zvečer v Šent. Lenart. Vsi utrujeni so se podali takoj k počitku.

Novica, da je dospel škof Brenner v trg, se je seve takoj raznesla od hiše do hiše. Nekateri so se je razveselili, drugi so bili zopet preplašeni.

Katarina Nürnberger je bila tisti večer vsa izven sebe.

»Sedaj imaš priliko,« pravi svojemu možu, »da poveš vse škofu, da zabrani našemu luteranskemu župniku vrnitev v naš trg; prav je, da jo je popihal tja v Šent Jurij, še od tam ga naj preženejo, in tudi tistim skakačem naj škof pokaže svojo moč, da ne bodo uganjali več svojih neumnosti in imeli ljudi za norce.«

Na vse zgodaj je vstal Nürnberger, da se javi komisiji.

Škof Martin Brenner, mož velike odločnosti in resnosti je ljubeznivo sprejel Caharija Nürnbergerja, ki je podal poročilo o župniku Morensu ter o skakaškem gibanju.

Čitajte „Slov. Gospodarja“!

„Smeh in jok - naših otrok“

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Dija 8-50, II. del Dija 16-... Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Svetovnoznano fosfornokislo klajno apno

katero se je uporabljalo l. 1901 do 1914 v naših krajih zelo pohvalno v vsakem gospodarstvu, priporočamo danes ta neprecenljiv preparat ponovno v nakup in uporabo, katerega bi se naj opetovano z uspehom posluževali vsi naši ekonomski in kmetovalci.

Fosfornokislo klajno apno ima tri dobre lastnosti:

1. V prvi vrsti služi posebno pri svinjah proti rdečici.
2. Je prvorazredno krmilno sredstvo, ki vpliva na rast pri reji konj, goved, telihov, svinj in drobnice, posebno pri prašičkih.
3. Pridobljen gnoj je znatno boljši, ker pridobi 100% na fosforjem zadržaju in se je izkazal že nekaj kot zelo uporaben.

Pri vprežni živini, katera je po zimi izpostavljena mrazu in mokroti, je klajno apno posebno pri konjih zelo dobro sredstvo proti prehlajenju in proti drugim boleznim.

Pri prvem obroku se da na dan in glavo polno jedilno žlico fosfornokislega klajnega apna, na rahlo namočenim krmi. Pozneje preko dneva navadno hrano.

Dobi se v zalogi moke I. MESTNEGA MLINA V CELJU z najboljšimi in najbolj poznanimi mlinskimi izdelki.
Maks Gmeinski, Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

Hočete se brez nevarnosti rešiti protina,

revmatizma

trganja v križu
in išiasa ???

Revmatizem je strašna, daleč razširjena bolezen, ki ne prizanese ne ubogemu in ne bogatemu, ona išče svoje žrtve v kočah in palačah. Velikostranske so oblike, v katerih se kaže to trpljenje in večina so bolezniki, ki se jih čisto drugače imenuje, nič drugega kakor

revmatizem.

Bolest v udih in sklepkih, otekli udi, skriviljene roke in noge, irganje in bodenje v raznih delih telesa, celo slabost oči so večkrat posledice revmatizma in protina. 1496

Tako raznovrstna, kakor je slika, ki jo nudi ta bolezen, tako raznovrstna so tudi mogoča in nemožna zdravila, medikamenti, maže itd., ki se trpečim ljudem ponujajo. Največ teh sredstev niso v stanju ozdraviti, ampak prinesejo samo za kratek čas olajšavo. Kar vam mi priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem studenčnice, ki je

mnogim trpečim že pomagalo.

Naše zdravljenje je izvrstno in hitro učinkuje tudi pri zastarelem kroničnem stanju.

Da si pridobimo še več pristašev, smo se odločili, da vsakemu, ki nam piše,

pošljemo popolnoma zastonj

našo zanimivo, zelo podučljivo razpravo o tem zdravljenju. Kdor ima bolečine, kdor se hoče na hiter način natančno in brez nevarnosti rešiti svojega trpljenja, naj piše še danes!

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalterstr. 5. Abt. 24

Priporočam svoje lastne izdelke, kakor kotlje za žganje in za vodo ter perilo, posodo za kuhanje, cevi vseh vrst za tovarne, različne aparate. Izvršujem tudi točno in solidno vsa v mojo stroko spadajoča dela po brezkonkurenčnih cenah. — Vse vrste novjših sistemov Alfa. 1420

Volneno, belo in pisano platno, hlačvino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tvrdki

Alojz Drogenik, Celje

samo Glavni trg št. 9 samo

Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

LUNA

Ekspozitna hiša Maribor Aleksandrova 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač

otročje nogavice od Din 6.— naprej, damske nogavice od Din 7.— naprej, moške nogavice (sokni) od Din 6.— naprej, ovijalne jopice od Din 50.— naprej, moške jopice z rokavi od Din 85.— naprej, ženske jopice od Din 70.— naprej, otroške jopice od Din 50.— naprej, jopice za deklice od Din 60.— naprej, jopice za deklice od Din 60.— naprej. Lastni izdelki. 1444

Posebna razstava otroških igrač ter božičnih okraskov.

Kot zabranilno sredstvo je Thürpil pri driski telet in svinj od občudovanja vrednega uspeha. Dobrota Thürpila je neuporečna. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.
O. H. Landwirt in O.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in odklonite nadomestilo.

Edini izdelovatelj: CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK, AACHEN.
Zaloga: „LYKOS“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

Po reklamnih cenah prodaja trvdka F.König, Celje igrače, blago iz usnja in galanterijo. Velika izbira gramfonov in plošč

1356

VOZNI RED

železniških in avtomobilskih zvez Slovenije, veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.
Cena Din 2.—

- Tudi Vi morate Vaše potrebščine v obliki, perilu, platnu pri meni kriti
- Tudi Vi bodete kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali
- Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar
- Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu
- Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker so pri meni stalne cene

Franc Kolerič
trgovina Apače

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru
Gospoška ulica r. z. z. n. z. Ulica 10. oktobra

Obreduje hranilne vloge brez odpovedi po **6%**

na trimesečne odpovedi po **7 1/2%**

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije

Veliki ilustrovani **CENIK**
dobite zastonji Zahtevajte ga od Skladišča **Meinel in Herold**
Tovarna glasbil, gramfonov in harmonik
R. LONGER **Maribor št. 108**
Violine od Din 95.—. Ročne harmonike od Din 85.—. Tamburice od Din 98.—. Gramofoni od 345.— dalje. 1286

OGLAS

v Slov. Gospodarju ima največji uspeh

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad 60,000.000 Din. — Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene.

Kmetijski posestniki — Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se gal